

**ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ДЕЛА ПРИОБАЉА СА МЕЂУНАРОДНИМ
ПРИСТАНИШТЕМ У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

E-2654/1

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

мр Рита Барјактаровић, дипл.биолог

ВД ДИРЕКТОРА

Предраг Кнежевић, дипл.правник

Сремски Карловци, април 2024. година

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА: мр Рита Барјактаровић, дипл.биолог

СТРУЧНИ ТИМ:

др Тамара Зеленовић Васиљевић
Зорица Бошњачић, мастер инж.арх.
мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх
Зоран Кордић, дипл. инж. саобр.
Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио.
Маринко Гиздавић, инж. елект.
Милан Жижич, дипл. инж. маш.
Марина Митровић, маст. проф. геог.
Наташа Медић Королија, маст. инж. пејз. арх.
Бане Свитлица, дипл.инж.геод.
Теодора Томин Рутар, дипл. прав.
Радован Ристић, ел.техн.
Ђорђе Кљаић, геод. техничар
Бранка Поптешин, пољ.техн.
Драгана Митић, екон. техничар
Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	1
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА	3
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ	4
1.1.1. ПРАВНИ ОСНОВ	4
1.1.2. ПЛАНСКИ ОСНОВ	4
1.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци	4
1.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе „Ковиљско - петроварадински рит“	9
1.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII)	10
1.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд - Суботица - државна граница (Келебија).....	11
1.2.5. Извод из Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“	13
1.2. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА.....	14
2. ОБУХВАТ ПЛАНА	15
3. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА	16
3.1. САДРЖАЈ ПЛАНА	16
3.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА	18
4. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА	19
5. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЗОНЕ	23
6. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА ..	24
7. ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	28
8. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ СА РАЗМАТРАНИМ ПРОБЛЕМИМА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПЛАНУ	29
9. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	30
II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА	32
1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	32
2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	32
3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	33
4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА.....	34
III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	35
1. ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА СА АСПЕКТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ...	36
2. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	38
3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	41
3.1. МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКТА	41
3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	42
3.2.2. Мере заштите природних целина	46
3.2.3. Мере заштите живота и здравља људи	48
3.2.4. Услови и мере заштите непокретних културних добара	48
3.2.5. Мере енергетске ефикасности изградње	48
3.2.6. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода, акцидентних ситуација и ратних дејстава	50

3.2.6.1. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода	50
3.2.6.2. Општи услови и мере заштите од акцидентних ситуација и техничко технолошких удеса	52
3.2.6.3. Општи услови и мере заштите од ратних дејстава	52
3.3. НАЧИН НА КОЈИ СУ ВРЕДНОВАНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА	52
4. ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ, РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА И ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА, КУМУЛАТИВНА И СИНЕРГЕТСКА ПРИРОДА УТИЦАЈА ПЛАНА.....	54
IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	57
V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПЛАНА	58
1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА	58
2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	58
2.1. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА	59
2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ.....	60
2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА	60
2.4. МОНИТОРИНГ БУКЕ	61
2.5. ЗАКОНСКИ ОКВИР	61
3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.....	62
4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	63
VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	64
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	64
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	66
VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	67
VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	68
ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	69

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

1. Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима на животну средину

Списак табела и слика

Табеле

ТАБЕЛА 1:	СПИСАК КООРДИНАТА ПРЕЛОМНИХ ТАЧАКА.....	16
ТАБЕЛА 2.	БИЛАНС ПОВРШИНА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА СА ПРИКАЗОМ ДЕТАЉНЕ НАМЕНЕ	28
ТАБЕЛА 3.	ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА	33
ТАБЕЛА 4.	ВЕЗА ИЗМЕЂУ ФАЗА ИЗРАДЕ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА.....	34
ТАБЕЛА 5.	КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	35
ТАБЕЛА 6.	КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА У ФАЗИ ИЗГРАДЊЕ ПЛАНИРАНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ОБЈЕКТА КОЈИ СУ ПРЕДМЕТ ИЗРАДЕ ПЛАНА	54
ТАБЕЛА 7.	КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА У ФАЗИ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ ПЛАНИРАНИХ ИНФРАСТРУКТУРНИХ И ДРУГИХ ОБЈЕКТА КОЈИ СУ ПРЕДМЕТ ПЛАНА.....	54
ТАБЕЛА 8.	ПЛАНСКА РЕШЕЊА У НАЦРТУ ПЛАНА ОБУХВАЋЕНА ПРОЦЕНОМ УТИЦАЈА	55
ТАБЕЛА 9.	ВРЕДНОВАЊЕ КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПЛАНА.....	56
ТАБЕЛА 10.	ИДЕНТИФИКАЦИЈА МОГУЋИХ КУМУЛАТИВНИХ И СИНЕРГЕТСКИХ ЕФЕКТА.....	57
ТАБЕЛА 11.	НАЈВИШИ ДОЗВОЉЕНИ НИВОИ СПОЉНЕ БУКЕ ЛАЕ _q У ДБ.....	61

Слике

СЛИКА 1.	ПРЕДЛОГ ВРСТЕ И РАЗМЕШТАЈА СПОРТСКИХ ТЕРЕНА НА СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИМ ПОВРШИНАМА	25
СЛИКА 2.	ПРЕДЛОГ УРЕЂЕЊА ПАРКОВСКО-РЕКРЕАТИВНЕ ПОВРШИНЕ	26
СЛИКА 3.	ПРЕДЛОГ УРЕЂЕЊА ПАРК ШУМЕ	27

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, бр. 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања плана.

Изради Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима (у даљем тексту: План) приступило се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 25/18) и Програмског задатка добијеног од стране општине Сремски Карловци (од 04.12.2018.) чији је саставни део Решење о изради стратешке процене утицаја Плана на животну средину („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 25/18). на основу којег се приступило изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Носилац израде Плана је Општина Сремски Карловци, Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство, а послови израде Плана поверени су ЈП „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, у складу са Одлуком о изради Плана.

Узимајући у обзир природне и створене услове у обухвату Плана, сагледани су потенцијали и ограничења и израђен је План који предлаже оптималну просторну и функционалну организацију простора.

Стратешком проценом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом планских решења и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) успостављена је обавеза израде стратешке процене утицаја за урбанистичке планове.

Стратешка процена утицаја на животну средину је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у плановима, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Значај овог процеса је: прво што се обрађују утицаји ширег значаја - кумулативни и социјални ефекти; друго, утврђују одговарајући контекст за анализу утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују виши степен детаљности у истраживању; треће, утврђује хијерархијски оквир за даље спровођење поступка и активности заштите животне средине на планском подручју; и четврто, омогућава се варијантна провера концепта, сценарија, стратешких опредељења и планских решења.

Стратешка процена утицаја на животну средину је инструмент којим се стварају услови за оптималну заштиту животне средине у процесу просторног и урбанистичког планирања. У процедуралном смислу, стратешка процена утицаја на животну средину је поступак којим се обезбеђује адекватна заштита животне средине у току израде планског документа.

Принципи одрживог развоја, социјалне прихватљивости, економске оправданости и еколошке одрживости су законски дефинисани у смислу полазних основа просторног планирања.

Са друге стране, одредбама Закона о стратешкој процени утврђена су начела стратешке процене, и то:

- одрживог развоја,
- интегралности,
- предострожности,
- хијерархије и координације,
- јавности.

Укључивањем услова заштите животне средине у плански документ кроз инструмент стратешке процене, даје се обавезујући - интегрални оквир заштите, реализацијом кроз одговарајуће међусекторске планове, програме и пројекте. У превентивном смислу, свака активност је планирана, односно свако планско решење је дефинисано с циљем да се спрече или смање негативни утицаји, обезбеди рационално коришћење ресурса, а ризик од акцидената и негативних утицаја на људе сведе на минимум. У поступку стратешке процене остварује се координација између заинтересованих органа и организација, иако су у поступку израде планског документа прибављени неопходни услови. У поступку разматрања и усвајања обезбедиће се учешће јавности у поступку јавног увида и стручне расправе о Нацрту планског документа.

Стратешка процена урађена је у складу са Законом о заштити животне средине и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и предметним Решењем.

Разлози за вршење стратешке процене

Разлози за вршење стратешке процене су сагледавање свих промена у просторно-функционалној организацији подручја које се планирају Планом детаљне регулације, које могу бити од утицаја на стање животне средине са проценом и мерама које су нужне како би се евентуални утицаји свели у граничне вредности.

Обавеза израде стратешке процене утицаја на животну средину утврђена је одредбом члана 5. Закона, којима је прописано обављање стратешке процене за планове, као и дефинисаним критеријумима за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину плана или програма (Прилог 1. Закона).

Ови критеријуми су засновани на карактеристикама Плана и карактеристикама утицаја. Основни разлог за израду стратешке процене је евалуација утицаја планских решења на самом подручју Плана, као и могућих утицаја ван планског подручја у контактної зони Плана.

Поред претходно наведених законских разлога (правног и планског основа за израду стратешке процене), од кључног значаја у процесу одлучивања о стратешкој процени Плана, су критеријуми и мерила утврђени Законом.

У поступку одлучивања о стратешкој процени извршена је анализа по фазама, користећи претходно наведена упутства.

У складу са законским одредбама и праксом стратешке процене, Стратешка процена обрађује:

- (1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
- (2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
- (3) стратешку процену утицаја (у ужем смислу – дефинисање матричног оквира процене);
- (4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења Плана);
- (5) програм праћења стања животне средине (мониторинг – оквир за праћење спровођења Плана, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
- (6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
- (7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
- (8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређење стратешке процене).

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у планове, с циљем избегавања, спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна и створена добра.

Разлози за вршење стратешке процене су сагледавање свих промена у просторно-функционалној организацији простора које се планирају предметним Планом, а које могу имати утицаја на стање животне средине.

Извештајем о стратешкој процени врши се процена планираних активности и дефинисање мера заштите животне средине које је неопходно спровести како би се евентуални негативни утицаји на животну средину свели на минимум.

У складу са законским одредбама и праксом стратешке процене, овај Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:

1. полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
2. циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
3. стратешку процену утицаја (у ужем смислу – дефинисање матричног оквира процене);
4. смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења Плана);
5. програм праћења стања животне средине (мониторинг – оквир за праћење спровођења Плана, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
6. коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
7. начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
8. закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређење стратешке процене).

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1.1. ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за израду Плана представља Одлука о изради Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 25/18). Саставни део Одлуке је и Решење о изради стратешке процене утицаја Плана на животну средину („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 25/18).

Садржина Плана дефинисана је Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19).

Релевантни законски и подзаконски акти, кориштени при изради Плана, су дати у Прилогу Плана.

1.1.2. ПЛАНСКИ ОСНОВ

Просторни план подручја посебне намене Културног предела Сремски Карловци („Службени лист АПВ“, број 57/17) даје директне смернице за израду овог Плана, а услови и смернице од значаја за израду Плана дати су и другом планском документацијом вишег реда и то:

- Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ковиљско - петроварадински рит“ („Службени лист АПВ“, број 3/12);
- Просторним планом подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник Републике Србије“, број 14/15);
- Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд - Суботица - државна граница (Келебија) („Службени гласник РС“, број 32/17) и
- Просторни план подручја посебне намене „Фрушка гора“ („Службени лист АПВ“, број 8/19).

1.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци

IV – 1. - 1.2. - 1.2.8. Просторна подцелина „Карловачко приобаље“

„Ова подцелина представља контактну зону насеља Сремски Карловци са реком Дунав и њеним инундационим подручјем.

Инфраструктурни коридор железничке пруге Београд-Суботица-државна граница чини физичку баријеру која раздваја градско језгро Сремских Карловаца од приобаља реке и самим тим представља снажан елемент који детерминише карактер њихове повезаности. Како је онемогућено веће интегрисање приобаља у оквире амбијентално-функционалне структуре историјског града, овим Планом се ово подручје уређује као простор преко ког се препознају елементи природне физиономије обале Дунава уз контролисани развој угоститељских и спортско-рекреативних садржаја.

Задржавајући карактер отвореног простора, подручје приобаља треба да остане део система јавних површина насеља, са системом зеленила које треба уређивати у складу са природном вегетацијом СРП Ковиљско-петроварадинског рита на који се овај простор наслања.

Уређење просторне подцелине „Карловачко Приобаље“ усклађује се са мерама заштите станишта и еколошких коридора дефинисаних овим Просторним планом.

Овим Просторним планом планирано је изузимање из грађевинског подручја насеља просторне подцелине „Карловачко приобаље“, а подручје које се изузима је дефинисано описом просторне подцелине „Карловачко приобаље“.

У овој подцелини се налази део шумског земљишта (спортско-рекреативни комплекс), део водног земљишта (потоци и канали и шуме у инундационом подручју) и део грађевинског земљишта (туристички комплекс и грађевинско земљиште за инфраструктуру - насип).

На шумском земљишту се планира формирање спортско-рекреативног комплекса. Овај шумски комплекс се планира са основном функцијом рекреације посетилаца и у складу са тим се дефинише као шума активне рекреације, која подразумева коришћење пешачких и трим стаза као основне опреме, а уколико просторне и морфолошке карактеристике дозвољавају могу се формирати и бицикличке стазе, јахаће стазе и сл.

За спортско-рекреативни комплекс на шумском земљишту, за потребе дефинисања грађевинског земљишта за инфраструктуру - насип и дефинисања површине за грађевинско земљиште за спортско-рекреативни комплекс на шумском земљишту неопходна је израда плана детаљне регулације.

По дефинисању грађевинског земљишта за инфраструктуру и спортско-рекреативни комплекс на шумском земљишту неопходна је израда урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локације спортско-рекреативног комплекса и уређење плаже, а према Рефералној карти бр. 4. „Карта спровођења“ и према смерницама датим овим Просторним планом (V - 2.1.9. „Смернице за израду плана детаљне регулације спортско-рекреативног комплекса у карловачком приобаљу“).

За шумско земљиште у оквиру ове подцелине, поред наведених смерница, важе и правила грађења дефинисана овим Просторним планом (IV-2.3. Правила грађења на шумском земљишту у подручју посебне намене).

На водном земљишту (потоци, канали и шуме у инундационом подручју) није дозвољена изградња осим инфраструктурних објеката, уз обезбеђивање заштите и интегритета водног земљишта, а према условима и мерама заштите природе и водних услова надлежног органа. Уређење потока и канала радити према условима из овог Просторног плана и условима надлежне водопривредне организације.“

„На грађевинском земљишту у овој подцелини дозвољено је изградња на следећи начин:

- за зону туристичког комплекса: директна примена Просторног плана само за текуће одржавање постојећих објеката без промене намене и повећања капацитета,
- за нову изградњу у зони туристичког комплекса, спортско-рекреативног комплекса, као и за грађевинско земљиште за инфраструктуру: израда плана детаљне регулације на основу смерница утврђених Просторним планом.

Просторним планом се у оквиру ове подцелине дефинише туристичка локација „Приобаље“ за коју је потребно обезбедити садржаје и минималну инфраструктурну опремљеност дефинисану у поглављу III - 4.1. Туризам.

Грађевинско земљиште у просторној подцелини „Карловачко приобаље“ дефинисано је на следећи начин: граница грађевинског земљишта туристичких комплекса у КО Сремски Карловци обухвата катастарске парцеле: 180/2, 180/5, 180/4, 183, 182, 181/2, 181/1, 181/4, у целости, као и делове катастарских парцела: 180/1, 180/3, 184/1 и 185/1.“

III - 4.1. Туризам

„У свакој од туристичких локација, посебна пажња је посвећена начину коришћења земљишта, ограничењима градње, мерама заштите, инфраструктурној опремљености, делатностима и приступачности. Акценат је дат на квалитативним променама туристичких локација и организације пружања туристичких услуга и њиховог повезивања с понудом окружења (Нови Сад, Фрушка гора), а у складу са поставкама и принципима заштите вредности карактера предела. Тиме ће се индиректно утицати на прерастање подручја Културног предела Сремских Карловаца у атрактиван туристички производ, који својом опремљеношћу и квалитетом услуга омогућава прихват и атрактиван боравак већег броја туриста.

У ту сврху у свакој од дефинисаних туристичких локација у оквирима површина јавне намене, потребно је:

- изградити и реконструисати саобраћајну и другу инфраструктуру и обезбедити адекватну комуналну опремљеност (простор за паркирање возила или привез за пловила, пешачке и бицикличке стазе, основну санитарну инфраструктуру, одморишта, организовано одлагање отпада, безбедносне системе, адекватно осветљење које неће угрозити амбијенталне вредности окружења);
- обезбедити адекватан, јавни приступ туристичким атракцијама са инфраструктуром која омогућава приступачност особама са инвалидитетом;
- формирати информативне пунктове и туристичку сигнализацију препознатљивог изгледа (уз опис сваке локације у контексту културног предела);
- обезбедити угоститељске садржаје прилагођене конкретної туристичкој локацији;

Уз основне садржаје и обавезну минималну опремљеност, очекује се у свакој од туристичких локација активирање комплементарних активности. Могућности и ограничења за развој ових активности су дефинисане правилима уређења за појединачне подцелине.

Свака од дефинисаних туристичких коридора треба да буде површина јавне намене за коју је потребно:

- обезбедити доступност;
- изградити и јасно обележити трасе за бициклички и/или пешачки саобраћај;
- обезбедити услове за безбедну бицикличку и/или пешачку комуникацију;
- поставити сигнализацију, путоказе и адекватно осветљење (осим уколико није у супротности са мерама заштите станишта заштићених врста);
- обезбедити одморишта, која ће бити комунално опремљена (јавни тоалет, одлагање отпада).“

V-2.-2.1.-2.1.2. Смернице за израду плана детаљне регулације туристичке локације „Приобаље“

„За туристичку локацију „Приобаље“ израдом плана детаљне регулације дефинисати грађевинско земљиште, правила уређења, изградње и заштите простора, уз поштовање следећих смерница:

- максимално очувати и заштитити постојеће воде, очувати и прилагодити их намени – одмор, рекреација и туризам;
- могу се градити садржаји у функцији туризма, спорта и рекреације; могући појавни видови туризма су: риболовни, еко и туризам специјализованих интересовања;
- дозвољена је изградња објеката у функцији туризма, као што су: плажа, привезиште за чамце, кампови, отворени спортски терени, излетишта, летње позорнице, трим стазе и шеталишта, игралиште за децу, угоститељских објеката;
- комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката третира се у складу са условима Покрајинског завода за заштиту споменика културе и природе, у циљу што бољег уклапања у околну амбијент;

- уређење простора са покретним мобилијаром и осветљење утврдити у складу са условима Покрајинског завода за заштиту природе;
- планским решењима обезбедити одбрану посматраног подручја од високих вода Дунава, вероватноће појаве једном у сто година;
- уз обалу Дунава обезбедити заштитни појас ширине минимално 10 m за радно инспекциону стазу за пролазак механизације која одржава обалу;
- режими коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозивних и др. негативних процеса и поремећаја, а уз услове и сагласности надлежних предузећа.

За потребе планирања изградње објеката различите намене на обали и приобаљу потребно је предвидети осигурање обале до нивоа терена које омогућава безбедно функционисање истих. Изградњом објеката не сме се утицати на промену габарита пловног пута.

Услови за реконструкцију, адаптацију и санацију постојећих објеката, без промене постојеће намене (само унутар постојећих хоризонталних и вертикалних габарита) могу се издати директно на основу овог Просторног плана.

Није дозвољено вршење било каквих интервенција на утврђивању обале и продубљивању корита без предходно прибављених водних аката и дозвола надлежног водопривредног органа.

Објекти могу бити слободностојећи, објекти у прекинутом и непрекинутом низу. Дозвољена је изградња главних и помоћних објеката:

1. Главни објекат: туристички и угоститељски објекти (за пружање услуге пића, хране, смештаја), објекат намењен за спорт и рекреацију (отворени и затворени спортско-рекреативни терени и објекти), пословни објекти (продавнице, агенције, салони и други услужни садржаји компатибилне намене) и у комбинацијама.
2. Помоћни објекат: гаража, остава, гардеробе и свлачионице, купатила и тоалети, надстрешнице, бунари, ограде, трафо-станице, и сл.

Пословне делатности које се могу дозволити су из области: угоститељства и услужних делатности, спорта и рекреације, трговине на мало, уз услов да не нарушавају животну средину. Трговина на велико, производне и складишне делатности нису дозвољене. Дозвољена је изградња и више главних и помоћних објеката на парцели, уз напомену да је неопходно да се испуне сви остали услови дефинисани овим Просторним планом.

Величина парцеле мора бити довољна да прими све планиране садржаје основне намене, као и пратеће садржаје, у склопу једне функционалне целине, уз обезбеђење дозвољеног индекса заузетости или индекса изграђености.

Индекс заузетости парцеле је максимално 40% (у наведени индекс заузетости се не рачунају саобраћајне површине, отворени спортски терени и отворени базени/језера за пецање). У склопу парцеле обезбедити мин. 40% зелених површина (у зелене површине се рачунају и отворени травнати спортски терени).

Испоштовати максималну дозвољену спратност објеката која за одређену намену објеката износи:

- угоститељски објекти су спратности макс. П+1+Пк (приземље + спрат + поткровље);
- услужни и пословни објекти су спратности макс. П+Пк (приземље + поткровље);
- објекти у функцији спорта и рекреације су спратности макс. П (приземље);
- помоћни објекти су макс. спратности П (приземље).

Није дозвољена изградња подрумске или сутеренске етаже.

Кота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта (кота заштитног тротоара) и то:

- кота приземља нових објеката на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута;
- кота приземља може бити највише 1,2 m виша од коте нивелете јавног или приступног пута;
- светла висина надзетка поткровне етаже износи макс. 1,6 m (висина од коте готовог пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине).

Комплекс се може оградаживати живом - зеленом или транспарентном оградом, максималне висине до 1,5 m. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се оградаживује. Врата и капије на уличној оградни не могу се отварати ван регулационе линије.

За сваку грађевинску парцелу обезбедити колски и пешачки прилаз. Колски прилаз парцели је минималне ширине 3,5 m са минималним унутрашњим радијусом кривине од 7,0 m. Пешачки прилаз парцели је минималне ширине 1,5 m.

Интерне саобраћајнице, саобраћајно-манипулативне и пешачке површине унутар комплекса извести у зависности од функције, врсте очекиваних возила и расположивог простора и са свим потребним елементима за комфороно кретање.

У складу са потребама у комплексу предвидети сервисне саобраћајнице, као и прилазе возилима специјалне намене. Ширина колске саобраћајнице је мин. 3,5 m, са унутрашњим радијусом кривине мин. 5,0 m, односно мин. 7,0 m, тамо где се обезбеђује проточност саобраћаја ради противпожарне заштите. Коловозну конструкцију интерних саобраћајница и платоа димензионисати у зависности од врсте возила која се очекују. За паркирање возила за сопствене потребе (за запослене, госте и посетиоце) мора се, у складу са потребама, обезбедити одговарајући паркинг простор за путничка и евентуално друга очекивана возила у оквиру комплекса. Оквирно се рачуна једно паркинг место на 70 m² пословног простора, за угоститељски објекат једно паркинг место на користан простор за 8 столица, односно једно паркинг место на користан простор за 10 кревета, али се за конкретне случајеве паркинзи димензионишу у зависности од изабраног система паркирања, врсте и величине очекиваних возила, претпостављеног броја корисника и расположивог простора, као и у складу са важећим прописима, који уређују конкретни туристички садржај. Паркинге за бицикле изводити по потреби, са обезбеђивањем засебне површине. Ширина пешачке стазе у оквиру комплекса је мин. 1,5 m. При изградњи површина намењених јавном коришћењу морају се обезбедити обавезни елементи приступачности за све потенциране кориснике.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој грађевинској парцели. Нивелацијом саобраћајних површина одвођење површинских вода решити у оквиру парцеле на којој се гради. Условно чисте површинске воде са парцеле одводити слободним падом риголама према зеленим површинама на парцели.

Објекти могу бити грађени од сваког чврстог материјала, који је у употреби, на традиционалан начин (зидани објекти) или савременији начин (од префабрикованих елемената). При обликовању објеката тежити успостављању хармоничног односа са окружењем.

У погледу архитектонског обликовања, при избору боја и материјала за фасаде, усагласити све објекте у комплексу међусобно, тако да са одговарајућим партерним решењем (попљочавање, озелењавање и урбани мобилијар) чине привлачну, атрактивну и хармоничну целину.

Обавезна је изградња косог крова, евентуално равног „зеленог“ крова. Кровни покривач ускладити са врстом кровне конструкције и нагибом крова.

Испред главне фасаде објеката (према јавној површини) могуће је постављати јарболе и рекламне тотеме у оквиру зелене или поплочане површине, тако да не ометају саобраћај, а висине макс. 10,0 m. За постављање истих на јавној површини потребна је посебна дозвола надлежних служби Општине.

Снабдевање водом обезбедити прикључењем на најближи насељски систем водоснабдевања. Одвођење отпадних вода решити прикључењем на насељски систем канализације. Грађење електроенергетске мреже вршити према условима грађења дефинисаним у поглављу IV, подтачка 1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура. Снабдевање природним гасом обезбедити прикључењем на најближу дистрибутивну гасну мрежу, према условима и сагласностима од надлежног дистрибутера за гас.“

1.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе „Ковиљско - петроварадински рит“

„Шире подручје СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ је заједно са подручјем Националног парка „Фрушка гора“ део EMERALD мреже, којом су обухваћена подручја у АП Војводини од нарочите важности за заштиту и очување дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта, тзв. подручја посебне важности за заштиту природе (Areas of Special Conservation Interest - ASCI) значајних са становишта примене Бернске конвенције, која представљају основу будуће националне еколошке мреже и европске еколошке мреже NATURA 2000.

Рит је издвојен као међународно значајно подручје и према међународним конвенцијама (директно или индиректно): Међународна конвенција о заштити птица, Конвенција о мочварама које су од међународног значаја, нарочито као станишта птица мочварица, Конвенција о биолошкој разноврсности, Конвенција о очувању европске дивље флоре и фауне, Рамсарска конвенција, Конвенција о заштити културне и природне баштине итд. На овом подручју могу се одвијати одређени специфични облици туризма, прилагођени условима лабилног екосистема и потребе његове заштите: туризам посебних интереса (Сремски Карловци).“

„У оквиру најзначајније еколошке мреже Европе, EMERALD мреже, поред бројних заштићених природних добара у Србији су и СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ и Национални парк „Фрушка гора“. На простору обухвата Плана за формирање еколошке мреже су посебно значајна међународно значајна станишта птица, биљака и дневних лептира.

Заштите, уређења и развој природе подразумева и смањење притисака на биодиверзитет и рационално коришћење природних и биолошких ресурса уз одрживи развој укупног подручја.

Заштита и развој предела и физичке структуре насеља подразумева:

- очување диверзитета предела кроз обезбеђивање идентитета простора,
- развој усклађен са специфичним карактером предела,
- спровођење мера за заустављање деградације предела и амбијената насеља,
- промоцију и заштиту вредних природних и културних вредности,
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у простору,
- повезивање природних и културних вредности,
- управљање пределима уз обезбеђење редовног одржавања предела са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини и
- интеграцију проблематике квалитета предела у секторске политике, планове и пројекте.

Посебну пажњу треба посветити очувању предела, односно постизању равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела, као и унапређењу предела и предеоне разноврсности."

Обухват Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима се налази унутар обухвата Просторног плана подручја посебне намене СРП „Ковилско - петроварадински рит“, ван границе резервата природе.

Према Карти „Спровођење“ подручје обухвата Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима се спроводи плановима јединице локалне самоуправе.

1.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII)

II. - 4. - 4.3. Пратећа инфраструктура водног пута

„Пратећа пловидбена инфраструктура обухвата: луке, **пристаништа**, сидришта, зимовнике, марине, бродске преводнице, бродоградилшта и објекте за обележавање и сигнализацију водног пута. Просторним планом дефинисани су основни критеријуми развоја и правила уређења водног пута за пратеће садржаје пловидбене инфраструктуре (луке, пристаништа, зимовници, марине, бродоградилшта) у складу са прописаним класама водног пута.

Наведени услови, критеријуми и препоруке су усмеравајући за планирање пратећих садржаја у коридору, израду одговарајуће урбанистичке и техничке документације за те садржаје, као и њихову реализацију.“ ...

4.3.2. Пристаништа

„**Пристаниште** представља водни и са водом непосредно повезани копнени простор са објектима намењеним за пристајање, сидрење и заштиту пловила, као и укрцавање и искрцавање путника и робе са бродова домаће заставе. Пристаниште се може основати за: (1) посебне намене (путничко пристаниште, војно пристаниште, индустријско пристаниште, пристаниште за опасне робе, марина и слично); и (2) сопствене потребе (за шљунак и песак, пристаниште за грађевински материјал и слично). **Путничко пристаниште може представљати и део луке отворен за међународни и унутрашњи саобраћај специјализован за пријем и отпрему путника са бродова стране и домаће заставе.** У пристаништу се може обављати мањи број лучких делатности или лучких делатности у мањем обиму, уколико су испуњени прописани услови.“

„Просторним планом се утврђују планске смернице развоја пристаништа. Ближе локације, правила и критеријуми уређења пристаништа утврђени су Стратегијом развоја водног саобраћаја Републике Србије („Службени гласник РС“, број 3/15), а биће утврђени и уредбом о условима које морају да испуњавају луке, пристаништа и привремена претоварна места, **као и планом детаљне регулације, на основу одговарајућих истраживања и техничке документације.** Утврђују се следећи усмеравајући критеријуми за развој путничких пристаништа: технички и безбедносни захтеви пловидбе; близина већих или мањих насеља, као и природних и културних атракција у непосредном окружењу приобаља; простор за паркиралиште за аутомобиле, теретна возила и аутобусе (у циљу бржег контакта са понудом приобаља); простор у акваторији за привез наугичких пловила; опремљеност или погодност локације за опремање комуналном инфраструктуром (за воду за пиће и санитарни чвор), телекомуникационим сигнаlima и везама и др.

Основни садржаји пристаништа за (а) **међународне путничке терминале** (у даљем тексту: МПТ) и (б) линијски превоз путника, су: пристанишна обала (вертикални кеј) или пристани (на шиповима или везани за обалу) са адекватном везом (приступом мостом) која омогућава укрцај/искрцај путника при свим водостајима; табла са називом пристаништа (информације о непосредном окружењу и његовим мотивима, природним и културним добрима и др, основним информацијама о сектору водног пута) уз пејзажно уређена приобаља; привез за наутичка пловила; јавна чесма, санитарни чвор; мањи кафе, игралиште или играоница за децу, и места за одмор и седење за минимум 40 особа, надстрешнице, телефонска говорница; простор за приручна средства прве помоћи и помоћи на водном путу; паркинг путничких аутомобила са минимум 20 места. Посебни садржаји за МПТ су: простор за потребе администрације (царине и полиције или др.); простор за изолацију болесних путника, простор за фитопатолошку и ветеринарску контролу, паркинг аутобуса са минимум два места; продавница; мини-пијаца за продају локалних пољопривредних и традиционалних занатских производа са пратећим санитарним уређајима; информативно-туристички пункт у функцији промоције туризма; и службени објекат за нужни смештај запослених на пристаништу и смештај полиције; и др.” ...

V - 2. - 2.1. Смернице за спровођење просторног плана и разраду просторним и урбанистичким плановима и урбанистичко-техничком документацијом

„Просторни план се спроводи:

1) **доношењем адекватног урбанистичког плана** за:

- а) деонице коридора водног пута Е-80 Дунав на подручју Генералних планова кроз градове Нови Сад, Панчево, Београд и Смедерево које обухватају непосредни заштитни појас и шири заштитни појас (укључујући и пратеће садржаје водног пута и простор ширине не мање од 50 m од ножице насипа на свим брањеним површинама), или донетим урбанистичким планом са регулационом разрадом чија су решења усклађена са планираним пратећим садржајима водног пута утврђеним овим просторним планом; и
- б) **планиране**, по потреби и постојеће, **пратеће садржаје водног пута** (луке, зимовнице и склоништа, **пристаништа**, марине у контакту са водним путем, пратећи сервис и други објекти који су у функцији водног транспорта и корисника водног пута) на деоници водног пута Е-80 Дунав од улаза у Републику Србију из Мађарске до излаза из Републике Србије ка Републици Бугарској; приоритетно за луке отворене за међународни саобраћај (дефинисане у глави II, пододељку 4.3, под 4.3.1. Луке); путничка и теретна пристаништа (дефинисана у глави II, пододељку 4.3, под 4.3.2. Пристаништа); и марине (дефинисане у глави II, Табела II-2. Приоритетне локације прихватних наутичких пунктова и пристаништа); даје се могућност фазне изградње пратећих садржаја водног пута, која ће бити ближе дефинисана разрадом Просторног плана планом детаљне регулације, или донетим урбанистичким планом са регулационом разрадом чија су решења усклађена са планираним пратећим садржајима водног пута утврђеним Просторним планом;“

1.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд - Суботица - државна граница (Келебија)

„V - 3. Смернице за спровођење Плана

План се директно спроводи на основу планских прешења, правила уређења простора и правила грађења објеката, која су усклађена са правилима из важећих ПДР за изградњу пруге (Одлуком о изради Плана дефинисаних као стечена обавеза), на делу који је утврђен као земљиште потребно за изградњу железничких комплекса.

План који и даље важи је и План детаљне регулације реконструкције, модернизације и изградње двоколосечне пруге Београд - Нови Сад - Суботица - граница Мађарске, деоница Стара Пазова - Нови Сад, на подручју општине Сремски Карловци („Службени лист општина Срема“, број 17/14).“

IV ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

1. Правила уређења

1.2. Железничка мрежа и објекти

- „Пружни појас - је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 8 m, у насељеном месту 6 m, мерећи од осе крајњих колосека, земљиште испод пруге и ваздушни простор у висини од 14 m. Пружни појас обухвата и земљишни простор службених места (станица, укрсница, стајалишта, распутница, путних прелаза и слично) који обухвата све техничко - технолошке објекте, инсталације и приступно-пожарни пут до најближег јавног пута;
- Граница пружног појаса - представља регулациону линију железничког подручја, односно границу између железничког земљишта и суседног земљишта. Граница пружног појаса се утврђује тако да пружни појас осим конструкције доњег строја и припадајућих делова као што су елементи за одводњавање, објекти за заштиту животне средине и други обухвати и слободну траку за одржавање, доградњу и замену наведених елемената и објеката унутар пружног појаса;
- Инфраструктурни појас - је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 25 m, мерећи од осе крајњих колосека који функционално служи за употребу, одржавање и технолошки развој капацитета инфраструктуре. У инфраструктурном појасу, осим у зони пружног појаса, изузетно се могу градити објекти који нису у функцији железничког саобраћаја, а на основу издате сагласности управљача инфраструктуре, која се издаје у форми решења, и уколико је изградња тих објеката предвиђена урбанистичким планом локалне самоуправе која прописује њихову заштиту и о свом трошку спроводи прописане мере заштите тих објеката;
- Заштитни пружни појас - је земљишни појас са обе стране пруге у ширини од 100 m, рачунајући од осе крајњих колосека. У заштитном пружном појасу на удаљености 50 m од осе крајњег колосека, или другој удаљености у складу са посебним прописом, не могу се градити објекти као што су рудници, каменоломи у којима се користе експлозивна средства, индустрија хемијских и експлозивних производа, постројења и други слични објекти.“

Обухват Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима се налази ван обухвата Плана детаљне регулације реконструкције, модернизације и изградње двоколосечне пруге Београд - Нови Сад - Суботица - граница Мађарске, деоница Стара Пазова - Нови Сад, на подручју општине Сремски Карловци.

Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд - Суботица - државна граница (Келебија) дефинисан је пружни појас, инфраструктурни појас и заштитни пружни појас. Део обухвата Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима се налази у заштитном пружном појасу, у којем се на удаљености 50 m од осе крајњег колосека, или другој удаљености у складу са посебним прописом, не могу се градити објекти као што су рудници, каменоломи у којима се користе експлозивна средства, индустрија хемијских и експлозивних производа, постројења и други слични објекти. За потребе израде Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима добијени су услови „Инфраструктуре железнице Србије“ а.д..

1.2.5. Извод из Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“

Према поглављу „V Имплементацији“, Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“ дефинисано је следеће:

2.2. Смернице за спровођење Просторног плана у „Подручју утицаја на посебну намену“ - подручју ван посебне намене

„Сви плански документи ЈЛС, који су у целости или делом у „Подручју утицаја на посебну намену“ – подручју ван посебне намене, морају се усагласити са планским решењима датим у Просторном плану, у делу који се односи на:

- станишта заштићених и строго заштићених врста, дата у Рефералној карти број 3.1. „Заштита природних добара“;
- Просторно културно-историјску целину Фрушка гора са манастирима и другим споменицима (прва и друга зона заштите), дату Правилима уређења, у тачки 1.5.2. Услови и мере заштите и уређења непокретних културних добара и добара под претходном заштитом и у „Прилогу“ Просторног плана, а за коју ће се услови и мере заштите примењивати тек након доношења новог акта о заштити и проглашењу Просторно културно-историјске целине „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима културе“.
- туристичке правце и путеве, дате у Рефералној карти број 2.1. „Мрежа насеља и саобраћајна инфраструктура“ и у Правилима уређења, у тачки 1.1.3.6. „Правила уређења за туристичке правце кретања“.
- Заштиту од елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа и уређење простора од интереса за одбрану земље, дате:
 - 1) на графичком прилогу 3.3. „Природни ресурси и заштита животне средине“;
 - 2) у Правилима уређења, у тачки 1.5.6. „Услови и мере заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа“ и у тачки 1.5.7. „Уређење простора од интереса за одбрану земље“;
- забрану изградње ППОВ-а у небраћеном делу, односно инундационом поручју реке Дунав;
- заштиту од ерозије, поплава и бујица на северним падинама Фрушке горе, уз могућност изградње одговарајућих водних објеката (микроакмулације, ретензије), уз обавезну претходну израду адекватних студија, анализа и адекватне техничке документације у складу са Законом.
- престанак важења мера заштите дефинисаних у односу на локалну пругу Петроварадин – Беочин и њен заштитни пружни појас у делу који је Просторним планом дефинисан као туристички правац „Зелена стаза“.

2.3. Смернице за спровођење Просторног плана за подручје обухвата

„За посебну намену дефинисану другим просторним плановима подручја посебне намене која се налази у подручју обухвата Просторног плана, примењују се ти просторни планови подручја посебне намене, уз обавезну примену мера заштите дефинисаних Просторним планом.“

За обухват Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима, према Карти спровођења, дефинисана је примена ППППН културног предела Сремски Карловци уз обавезну примену мера заштите утврђених Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“.

Према Карти „Природни ресурси и заштите животне“ средине посматрано подручје се налази у подручју сеизмичког интензитета 7-8 ЕМС-98.

Према Карти „Заштита природних добара“ на посматраном подручју се налази еколошки коридор Дунав од међународног значаја, еколошки коридор од регионалног значаја и станиште заштићених и строго заштићених врста.

За потребе израде Плана детаљне регулације дела приобаља са међународним путничким пристаништем у Сремским Карловцима добијени су услови и мере заштите природних добара (издати од стране Покрајинског завода за заштиту природе) и мере заштите од земљотреса (издати од стране Републичког сеизмолошког завода).

1.2. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА

У поступку израде Плана је осим планова вишег реда сагледана и имплементирана и друга референтна документација од значаја за израду Плана:

- Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године („Службени гласник РС“, број 3/15),

ИЗВОД ИЗ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ВОДНОГ САОБРАЋАЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2015. ДО 2025. ГОДИНЕ („Службени гласник РС“, број 3/15)

3. РАЗВОЈ ПРИВРЕДНИХ ПОТЕНЦИЈАЛА ЛУКА И ПРИСТАНИШТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

3.2. Анализа постојећег стања

- ... Правни положај лука и управљање лукама уређено је одредбама Закона. Део овог закона којим се уређују луке базира се на упоредноправним и светским економским трендовима примењеним у свим земљама света са развијеним водним транспортом, а огледа се на темељном принципу да су луке и **пристаништа добра од општег интереса и као таква, њихова лучка подручја налазе се у јавној својини.** ...
- ... Када су у питању друге надлежности Агенције за управљање лукама, Законом су ограничене на административно и стратешко управљање лучким подручјем, као и издавање одобрења за обављање лучке делатности. Такође, **Законом су луке проглашене добрима од општег интереса од посебног значаја за Републику Србију.** Законом је прописано да се **лучко земљиште налази у јавној својини,** као и да **Влада утврђује лучко подручје за сваку луку, односно пристаниште.** Приликом утврђивања лучког подручја Агенција за управљање лукама ће се руководити стратешким циљевима препознатим овом стратегијом, као и параметрима до којих ће доћи након израде одговарајуће документације за утврђивање лучких подручја. ...

3.4. Развој путничких пристаништа и терминала

3.4.1. Специфичности путничких пристаништа и терминала

Путнички терминали у уређеним лукама са вертикалним кејским зидовима не захтевају компликовану помоћну инфраструктуру, осим пристанишних понтона који, у уређеним земљама, служе да сместе одређене садржаје (управне просторије, просторије за обално особље, царину, полицију, амбуланту, продавнице, мењачнице и др.) који су неопходни за несметани рад терминала.

Основни елементи стационарних пристанишних уређаја имају веома различита конструкциона решења у погледу кејског зида, платоа и пристанишног објекта. У зависности од конструкције кеја (вертикални кеј, полу коси кеј или потпуно неуређена обала) постављају се метална плутајућа постројења на која се смештају неопходни објекти. Понтон се везује за обалу помоћу ужади за битве или за сидра

или на други начин. Силе удара бродова у пристан неутралишу се косим одбојницима који држе понтон/пристан на води. Прелазни мостови су ширине 2–5 м с најмањим нагибом 1:5 за путнике.

На рекама са већим брзинама тока успешно се користе пристајалишта са понтоном која су везана са обалом са два зглобна, метална моста. Мостови служе као одбојници и обезбеђују положај пристана у зависности од водостаја. Дужина приступних мостова износи између 15–25 м у зависности од изражених варијација водостаја.

На путничким терминалима обавезно је снабдевање брода водом, струјом као и депоновање смећа.

3.5. Визија, мисија и стратешки циљеви

3.5.4. Мере за остварење циљева

Стратешки циљеви развоја привредног потенцијала лука и пристаништа оствариће се:

- обезбеђивањем остваривања јавног карактера лука и доступност лучких услуга свим корисницима и искључење дискриминације;
- прописивањем услова које луке и пристаништа морају да испуне, у складу са захтевима Уредбе 1315/2013/ЕУ; ...

... Ради решавања идентификованих проблема у лучком систему Републике Србије, потребно је предузети следеће: ...

... - утврђивати и градити на новим локацијама, уз уважавање два важна становишта: прво, у односу на територију и предео у близини културних и природних добара (превасходно се то односи на одређивање путничких пристаништа) и друго, посматрати све са становишта примене мера заштите површина на којима је потребно обавити претходна истраживања приликом изградње нових лучких и пристанишних објеката; ...

... **Неопходно је да се у документима просторног и урбанистичког планирања, а нарочито у стратешко-развојним документима локалних самоуправа у периоду 2015-2025, доследно примењују стратешка опредељења Републике Србије за проширивањем лучких подручја** свуда где је то могуће. ...

... Такође, у циљу унапређења туристичке понуде, **могуће је отворити и друга путничка пристаништа** под условом да постоји одговарајућа туристичка понуда у складу са Стратегијом развоја туризма Републике Србије 2005 –2015.

2. ОБУХВАТ ПЛАНА

Почетна тачка описа границе обухвата Плана се налази на четворомеђи улице Дунавске, катастарске парцеле 2165/1 и 2165/2 и Стражиловског потока, катастарских парцела 2057/3 и 2057/4. Од четворомеђе граница у правцу североистока прати јужну међу улице Дунавске, катастарска парцела 2165/1 до реке Дунав, катастарска парцела 7907/1, пресеца реку Дунав, мења правац ка југоистоку, дужином од око 335 m прати ток реке Дунав, потом скреће ка југозападу и пресецајући парцелу реке Дунав долази до тачке број 2 која се налази на тремеђи реке Дунав, катастарска парцела 7907/1 и катастарских парцела 186/3 и 187/1. Од тачке број 2 граница наставља у правцу југозапада, прати јужну међу катастарске парцеле 186/3, пресеца катастарску парцелу 187/1 до планиране саобраћајнице и пратећи њену североисточну међу у правцу северозапада преко преломних тачака границе планиране саобраћајнице 4, 5, 6, 7 и 8 долази до тачке број 3 која се налази на тремеђи катастарских парцела 184/1, 184/2 и 184/3. Од тачке број 3 граница наставља у правцу северозапада и прати западну међу катастарских парцела 184/1, 185/1 и 2057/4 и долази до почетне тачке описа границе обухвата Плана.

Табела 1: Списак координата преломних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
4	7417057.47	5007246.91	7	7417176.79	5007129.86
5	7417094.36	5007213.65	8	7417215.26	5007086.61
6	7417128.12	5007181.03			

Границом обухвата Плана су обухваћене следеће целе катастарске парцеле: 2057/4, 183/5, 181/4, 181/5, 182/1, 181/2, 185/6, 181/1, 182/2, 183/4, 182/3, 182/4, 183/3, 183/2, 183/1, 186/1, 186/2, 186/3 као и делови катастарски парцела 185/1, 184/1, 187/1, 7907/1 (река Дунав).

Предметна локација налази се у катастарској општини Сремски Карловци.

Укупна површина подручја обухваћеног границом обухвата Плана, износи 9,93 ха.

3. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

3.1. САДРЖАЈ ПЛАНА

План је урађен у складу са Законом о планирању и изградњи, Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената просторног и урбанистичког планирања, као и другим прописима који непосредно или посредно регулишу ову област и садржи следеће:

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

ОПШТИ ДЕО

1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ, И СТРАТЕШКИ ДОКУМЕНТИ

1.1. ПРАВНИ ОСНОВ

1.2. ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци

1.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе „Ковиљско - Петроварадински рит“

1.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав Паневропски коридор VII)

1.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд - Суботица - државна граница (Келебија)

1.2.5. Извод из Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“

2. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

ПЛАНСКИ ДЕО

I ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА

2. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

3. ДЕТАЉНА НАМЕНА ЗЕМЉИШТА И ОБЈЕКТА СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА

3.1. ДЕТАЉНА НАМЕНА ЗЕМЉИШТА И ОБЈЕКТА

3.2. БИЛАНС ПОВРШИНА

4. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ, САДРЖАЈЕ И ОБЈЕКТЕ

5. РЕГУЛАЦИОНЕ ЛИНИЈЕ ПРИСТУПНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ И ЈАВНИХ ПОВРШИНА И ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ СА ЕЛЕМЕНТИМА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ НА ГЕОДЕТСКОЈ ПОДЛОЗИ

5.1. ПЛАН РЕГУЛАЦИЈЕ

5.2. ПЛАН ПАРЦЕЛАЦИЈЕ

5.3. ПЛАН НИВЕЛАЦИЈЕ

6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

6.1. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНОГ ВОДНОГ ПУТА Е-80 – РЕКА ДУНАВ

- 6.2. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ КОРИДОРА СТРАЖИЛОВАЧКОГ (ЕШИКОВАЧКОГ) ПОТОКА
 - 6.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ МЕЂУНАРОДНОГ ПУТНИЧКОГ ПРИСТАНИШТА
 - 6.4. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЗА ПРАТЕЋЕ САДРЖАЈЕ ПРИСТАНИШТА
 - 6.5. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ НАВОЗА ЗА ИЗВЛАЧЕЊЕ И СПУШТАЊЕ ПЛОВИЛА
 - 6.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ ПОВРШИНЕ
 - 6.7. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПАРКОВСКО-РЕКРЕАТИВНЕ ПОВРШИНЕ
 - 6.8. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПАРК ШУМЕ
 - 6.9. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПРИСТУПНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
 7. КОРИДОРИ, КАПАЦИТЕТИ И УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ И УСЛОВИМА ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА
 - 7.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
 - 7.1.1. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.1.2. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.1.3. УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА САОБРАЋАЈНУ ИНФРАСТРУКТУРУ
 - 7.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА
 - 7.2.1. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ВОДНЕ И КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.2.2. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ВОДНЕ И КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.2.3. УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ВОДНУ И КОМУНАЛНУ ИНФРАСТРУКТУРУ
 - 7.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА
 - 7.3.1. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.3.2. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.3.3. УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ ИНФРАСТРУКТУРУ
 - 7.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА
 - 7.4.1. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ТЕРМОЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.4.2. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ТЕРМОЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.4.3. УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ТЕРМОЕНЕРГЕТСКУ ИНФРАСТРУКТУРУ
 - 7.4.4. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ
 - 7.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) ИНФРАСТРУКТУРА
 - 7.5.1. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЕК ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.5.2. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ЕК ИНФРАСТРУКТУРЕ
 - 7.5.3. УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ЕК ИНФРАСТРУКТУРУ
 - 7.6. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА
 - 7.6.1. ЗЕЛЕНЕ И СЛОБОДНЕ ПОВРШИНЕ ЈАВНОГ КОРИШЋЕЊА
 - 7.6.2. ЗЕЛЕНЕ И СЛОБОДНЕ ПОВРШИНЕ ОГРАНИЧЕНОГ КОРИШЋЕЊА
 - 7.6.3. ОПШТИ УСЛОВИ ОЗЕЛЕЊАВАЊА
 8. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА
 - 8.1. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА
 - 8.2. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ЦЕЛИНА
 9. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ
 10. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ
 - 10.1. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ВАЗДУХА
 - 10.2. УСЛОВИ И МЕРЕ ПРИ УПРАВЉАЊУ ОТПАДНИМ ВОДАМА
 - 10.3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗЕМЉИШТА
 - 10.4. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИ УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ
 - 10.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД БУКЕ И ВИБРАЦИЈА
 - 10.6. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ
 11. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И РАТНИХ ДЕЈСТАВА
 - 11.1. ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ
 - 11.2. АКЦИДЕНТНЕ СИТУАЦИЈЕ/ТЕХНИЧКО ТЕХНОЛОШКИ УДЕСИ
 - 11.3. РАТНА ДЕЈСТВА/ОДБРАНА
 12. ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ
 13. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ
- II ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА
- 2.1. ЗОНА МЕЂУНАРОДНОГ ПУТНИЧКОГ ПРИСТАНИШТА
- 2.1.1. МЕЂУНАРОДНО ПУТНИЧКО ПРИСТАНИШТЕ
- 2.2. ЗОНА ТУРИСТИЧКОГ КОМПЛЕКСА
- 2.2.1. ПОВРШИНА ЗА ПРАТЕЋЕ САДРЖАЈЕ МЕЂУНАРОДНОГ ПУТНИЧКОГ ПРИСТАНИШТА
- 2.2.2. НАВОЗ ЗА ИЗВЛАЧЕЊЕ И СПУШТАЊЕ ПЛОВИЛА
- 2.2.3. СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНА ПОВРШИНА
- 2.2.4. ПОВРШИНА ЗА КОМЕРЦИЈАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ
3. ИНЖЕЊЕРСКО ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА
4. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ОДНОСНО ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ, УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА И УРБАНИСТИЧКО АРХИТЕКТОНСКОГ КОНКУРСА
5. ПРИМЕНА ПЛАНА

ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА

РЕДНИ БРОЈ	НАЗИВ ГРАФИЧКОГ ПРИЛОГА	РАЗМЕРА
Назив графичког прилога постојећег стања		
1.	Границе Плана са постојећом наменом површина	1:1000
Назив графичког прилога планских решења		
2.	Подела простора на карактеристичне целине и зоне	1:1000
3.	Планирана детаљна намена површина са локацијама за јавне површине, садржаје и објекте, грађевинске линије, спратност објеката и заштитни појасеви	1:1000
4.	Регулациони план са аналитичко-геодетским елементима за обележавање, план парцела са смерницама за спровођење, заштитни појасеви и зоне	1:1000
5.	Саобраћајна инфраструктура и нивелациони план	1:1000
6.	Карактеристични профили јавних саобраћајних површина са пресецима кроз терен	1:100
7.	План мреже и објеката инфраструктуре са синхрон планом	1:1000

3.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА

Општи циљеви израде Плана, односно уређења и изградње простора у оквиру обухвата Плана су:

- стварање планског основа за уређење и изградњу путничког пристаништа у Сремским Карловцима, са неопходним пратећим садржајима, у складу са прибављеним условима;
- дефинисање површина јавне намене у складу са Законом и прописима;
- дефинисање услова уређења и грађења;
- дефинисање прикључака на јавну комуналну инфраструктуру планираних садржаја, тј. квалитетно инфраструктурно повезивање како постојећих, тако и планираних садржаја;
- дефинисање и спровођење мера заштите животне средине, природних и културних добара.

Посебних циљева нема.

4. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА

Природни услови

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

На подручју обухвата Плана издваја се алувијална равна Дунава (инундационо подручје са алувијалном терасом).

Општина Сремски Карловци лежи највећим делом на десној обали Дунава, на месту где се долина Стражиловачког (Ешиковачког) потока спаја са Дунавом. Насеље је подигнуто делимично на инундационој равни Дунава (висине 76 mНВ), које је насипом заштићено од поплавних вода Већи део насеља је изграђен на алувијалној тераси Дунава (80-86 mНВ).

Рашчлањеност рељефа резултат је деловања флувијалне ерозије и денудације. Алувијална равна Дунава лежи на 76 m.n.v. Присутни су облици флувијално-ерозивног и флувијално-акумулативног рељефа. Основно обележје ерозивном рељефу даје река Дунава. Као вид акумулативног рељефа јављају се поред алувијалне равни и острва Дунава.

Од Петроварадина до Сремских Карловаца Дунав је формирао једну од најпространијих алувијалних равни. Почиње источно од Петроварадина и пружа се, на дужини од око 8 km и ширини од преко 2 km, низводно од Сремских Карловаца. На овом сектору алувијална равна уз реку има висину од 75 mНВ, док се према лесној заравни издиже до висине од 79 mНВ. То је простор који је Дунав у прошлости, пре изградње одбрамбених насипа, редовно плавио. Најинтензивнији геоморфолошки процеси на овом простору су ерозија алувијалне равни, клижење тла, ширење алувијалне равни преношењем и нагомилавањем материјала, те стварање ада и рукаваца.

У погледу геолошког састава заступљене су алувијалне наслаге квартара (песак, шљунак и глина).

Климатске карактеристике:

Климатске карактеристике на подручју обухваћеног Планом су условљене географским положајем, рељефом и Фрушком гором.

Обухваћено подручје одликује континентална клима. Обилне падавине се јављају крајем пролећа и почетком лета, док је у јулу и августу време стабилно и суво. На климу датог подручја утичу и микроклиматски елементи који долазе са Дунава и Фрушке горе.

Према подацима са главне метеоролошке станице у Новом Саду, за временски период од 1981-2010. године, просечна вредност средње годишње температуре ваздуха износи 11,4°C, најтоплији месец је јули (21,9°C), а најхладнији јануар (0,2°C). Пролеће и јесен у просеку имају сличну температуру која износи 11,7°C. Средња годишња осунчаност износи 2125 часова. Просечна средња годишња сума падавина која се излучи на посматраном простору износи 647,3 mm, а средња годишња релативна влажност ваздуха износи 74%. На овом подручју заступљени су ветрови из различитих праваца: источног (односно југоисточног) тј. кошавског ветра са једне стране и западног (односно северозападног) ветра.

Сеизмичке карактеристике:

На карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година у обухвату Плана, према подацима Републичког сеизмолошког завода, утврђени су VII-VIII степен макросеизмичког интензитета према MCS скали.

Начин коришћења простора

Простор обухвата Плана се налази у приобалном, небрађеном (инундационом) подручју реке Дунав, североисточно од насеља Сремски Карловци. Локалитет се налази у појасу између дела реке Дунав на истоку, коридора магистралне пруге (Е-85 (Београд)-Стара Пазова-Нови Сад-Суботица-државна граница-(Kelebia)) на западу, потока Ешиковац, на северу и инундационог подручја са шумом на југу.

Простор између реке Дунав и насипа, у постојећем стању је највећим делом неуређено јавно грађевинско земљиште, градско грађевинско земљиште и земљиште у грађевинском подручју (јавна својина Републике Србије и општине Сремски Карловци). Постојећи простор у функцији угоститељског објекта, односно катастарска парцела на којој се налази угоститељски објекта је градско грађевинско земљиште у приватној својини.

Положај уз реку, утврђено лучко подручје и близина насеља чине овај простор атрактивним и дају му предуслове за развој планираних садржаја. Простор је у највећем делу неизграђен, неуређен и са неадекватном саобраћајном и комуналном инфраструктуром.

Од Ешиковачког (Стражиловачког) потока па до парцеле утврђеног лучког подручја (кп бр. 186/2 КО Сремски Карловци), налази се саобраћајница (протеже се претежно по кп 183/2 КО Сремски Карловци) која дели подручје на две целине: приобални појас са једне стране и већи део према насипу и коридору железничке пруге са друге стране.

Уз поток се налази фудбалски терен ФК „Стражилово“ који представља уређену спортску површину. Уз њега се налазе травнате површине и објекат мањих димензија у функцији фудбалског клуба. У оквиру појаса уз Дунав налазе се угоститељски објекат и неколико објеката удружења риболоваца, са околним простором импровизованим претежно за излетничке активности (дрвени столови, дечије игралиште, паркинг простор и сл.).

У оквиру акваторије Дунава постављено је пет импровизованих понтонских привеза за чамце, којим управља риболовачко удружење. Остали део обале према југоистоку је углавном неуређен и неприступачан.

За одбрану од великих вода Дунава на десној обали изграђен је одбрамбени насип са две карактеристичне деонице; прва деоница од Липовачког до Стражиловачког (Ешиковачког) потока (дужине 1.907 m) која је постављена непосредно уз насип железничке пруге и друга деоница од Стражиловачког до Селиштанског потока (дужине 2.540 m) која напушта трасу пруге и формира браћену површину од скоро 70 хектара.

Саобраћајна инфраструктура

До простора који је предмет Плана, уз поток Ешиковац, пружа се приступна саобраћајница (к.п. 2165/1 КО Сремски Карловци), а одатле, до парцеле утврђеног лучког подручја (к.п. бр. 186/2 КО Сремски Карловци), наставља се некатегорисана, саобраћајница (протеже се претежно по к.п. 183/2 КО Сремски Карловци). Та саобраћајница, начелно дели подручје на две целине: приобални појас са једне стране и већи део према насипу и коридору железничке пруге са друге стране.

Водна и комунална инфраструктура

У обухвату Плана налазе се следећи водни објекти: река Дунав, и Стражиловачки поток од стационаже km 0+000 до 0+244.

Карактеристични нивои Дунава на профилу код ушћа Ешиковачког (Стражиловачког) потока су: средња вода 74,20 мАНВ и стогодишња велика вода 79,04 мАНВ. Ниски пловни ниво износи 72,22 мАНВ, а високи пловни ниво 77,27 мАНВ.

За одбрану од великих вода Дунава на десној обали изграђен је насип I одбрамбене линије реке Дунав „Липовачки-Стражиловачки“, стационаже насипа од km 1+370 до km 1+690. Растојање насипа од границе обухвата, између стационажа km 1+370 и km 1+690, креће се у распону од 0 до 20 метара. Круна насипа је ширине 6,0 m са надвишењем изнад велике воде од 1,50 m, средња висина насипа је 5,0 - 6,0 m а кота круне насипа 80,50 мАНВ. Саставним делом насипа за одбрану од поплава сматра се заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом (заштитне шуме) у инундационом подручју, у ширини од 50 m поред насипа, одводни канали паралелни насипу у брањеном подручју, на удаљености од 10 m до 50 m од ножице насипа, а зависно од карактеристика водотока и објекта (уколико постоје), као и сервисни путеви у брањеном подручју за спровођење одбране од поплава.

Ешиковачки (Стражиловачки) поток не пресушује у горњем делу тока и има највеће сливно подручје. На ширем подручју нису до данас изведене мере за уређење сливова и корита наведених бујичних токова. Регулација дела Ешиковачког (Стражиловачког) потока се заснива на концепцији да се његове воде гравитациојом упуштају у Дунав при свим водостајима, обезбеђује се заштита града од стогодишње велике воде потока (око 20 m³/s) при истовременој појави стогодишње велике воде Дунава, и осигурава се корито од великих брзина течења при ниским водостајима Дунава. Одбрамбена линија од великих вода изведена је са котом од 79,60 мАНВ на делу од зацевљеног проласка испод пута, пруге и насипа до моста у Прерадовићевој улици, а узводно од моста са котом 80,00 мАНВ. Ушће потока је под директним утицајем Дунава, што при појави високих водостаја и великих протока угрожава терене непосредно уз поток. Осим тога, и подземне воде су оријентисане према реци што често резултира неконтролисаним изливању вода из прослојака у виду пиштина.

Предметни простор водом се снабдева преко постојеће несуловне насељске водоводне мреже $\varnothing 50$ mm, а канализација отпадних вода није изграђена.

Електроенергетска инфраструктура

На подручју Плана и у непосредној близини обухвата Плана се налази изграђена мрежа дистрибутивног систем електричне енергије: део подземне и надземне нисконапонске мреже у Дунавској улици и монтажано-бетонска трансформаторска станица (ТС), 20/0,4 kV „Дунав“, за потребе напајања постојећих потрошача.

Гасоводна инфраструктура

Ово подручје нема обезбеђено системско снабдевање топлотном енергијом, већ се за то користе локални топлотни извори (као енергенти за производњу топлотне енергије се користе електрична енергија, чврста и течна горива). У близини постоји изведена дистрибутивна гасоводна мрежа.

Електронска комуникациона инфраструктура

На подручју обухвата Плана у оквиру саобраћајних коридора изграђена је подземна електронска комуникациона мрежа за потребе постојећих корисника.

Јавно и друго зеленило

Зелене јавне површине у оквиру обухвата Плана су делимично уређене и нису континуирано повезане у јединствен систем.

Непокретна културна добра

У обухвату Плана нема утврђених непокретних културних добара. Међутим, важан аспект просторно културно историјске целине Сремских Карловаца представља његов визуелни интегритет који чине визуре са приступних саобраћајница и „улазних капија“. Како се Планом предвиђа регулисање и уређење међународног пристаништа, простор у обухвату Плана ће представљати још један од важних улаза у Сремске Карловце. Очување и унапређење визуелног контакта и сагледавања историјског града и карактеристичних обележја културног предела Сремских Карловаца са пловног пута Дунава и његовог приобаља је важан аспект конципирања просторног уређења овог простора.

Евидентирана и заштићена природна добра

Предметни простор налази се унутар заштитне зоне заштићеног подручја Национални парк „Фрушка гора“. Комплекс обухвата део међународног еколошког коридора реке Дунав са обалним појасом који обухвата небрањени део плавног подручја и одбрамбени насип) утврђен Уредбом о еколошкој мрежи, као и локални еколошки коридор Стражиловачки (Ешиковачки) поток. Такође, налази се у близини границе Специјалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рит“, као и у зони утицаја на станиште строго заштићених и заштићених дивљих врста (SKA05aa) у складу са одредбама Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива.

Природни ресурси

Стање животне средине

Простор обухваћен предметним Планом налази се у приобалном, небрањеном подручју реке Дунав, и према доступним подацима о квалитету медијума животне средине, за посматрано подручје не постоје доступни подаци о квалитету истих. Простор није комунално опремљен, и у највећем делу је неизграђен, осим постојећег угоститељског објекта, неколико објеката удружења ловаца и неколико импровизованих објеката у функцији излетничког туризма. У самој акваторији налази се постојеће привезиште-импровизовани понтони за лака пловила. Постојећи објекти представљају у одређеној мери деградациони пункт са аспекта заштите животне средине јер се канализација излива директно у Дунав или у септичке јаме које су у директној хидрауличкој вези са подземним водама.

Елементарне непогоде

Елементарне непогоде које могу угрозити подручје обухваћено Планом су земљотреси, поплаве и метеоролошке појаве: атмосферско пражњење, атмосферске падавине (киша, град, снег), ветар, суша, пожари.

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, у обухвату Плана је утврђен VII-VIII степен макросеизмичког интензитета према MCS скали. У односу на структуру тј. тип објекта дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. За VII степен сматра се да ће се у смислу интензитета и очекиваних последица манифестовати „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“.

Предметно подручје је заштићено од великих вода Дунава изградњом одбрамбених насипа, али је проблем уређења бујичних потока и одвођења атмосферских вода изражен. Ешиковачки поток има бујични карактер и његово ушће је под директним утицајем Дунава, што при појави високих водостаја и великих протока угрожава терене непосредно уз поток.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

Појава града је најчешћа у периоду од априла до септембра, а штете се највише одражавају на пољопривредним културама које су у том периоду и најосетљивије. Заштиту од града обезбеђују лансирне (противградне) станице, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете.

Најчесталији ветрови на посматраном подручју дувају из источног односно југоисточног правца (кошава) и северозападног правца. Најчешћи ветрови имају истовремено и највеће средње брзине које се крећу у дијапазону од 1,7 m/s до 3,2 m/s. Под утицајем јаког ветра, у зимском периоду године може доћи до стварања снежних наноса, што негативно утиче на безбедност саобраћаја.

Количина падавина је често недовољна или неповољног распореда, како по годинама тако и у току године, што проузрокује сушу мањег или већег интензитета. Суша је углавном изражена у јулу и августу, када су и највеће потребе биљака за водом, те је најефикаснија мера заштите од суше примена наводњавања.

Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. На угроженост од пожара утиче и велики проценат изграђености као и неквалитетан материјал који је коришћен нарочито за изградњу помоћних објеката. Такође, могућа појава пожара је и на пољопривредним парцелама, због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима.

Акцидентне ситуације

На основу доступних података и услова Министарства заштите животне средине, на подручју обухвата Плана нема евидентираних севесо постројења као ни у непосредној близини, а која би својим радом могла да угрозе подручје Плана.

5. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЗОНЕ

Према основној намени земљишта, простор у обухвату Плана подељен је на **две карактеристичне целине:**

- акваторија и
- копнени део,

док је у односу на претежну намену, урбанистичке и друге показатеље издвојено **пет карактеристичних зона:**

- зона међународног водног пута Е-80 – река Дунав,
- зона Стражиловачког (Ешиковачког) потока,
- зона шуме у инундационом подручју,
- зона међународног путничког пристаништа,
- зона туристичког комплекса.

Планом је обухваћено водно земљиште и грађевинско земљиште.

Акваторију чини део међународног водног пута е-80 – река Дунав, на десној обали реке Дунав, од ~ km 1244+070 – ~ km 1244+406, који је међународни пловни пут Е-80, ЕУ транспортни коридор Рајна - Дунав и међународни еколошки коридор.

У оквиру зоне међународног водног пута предвиђена је површина намењена за међународно пристаниште, површина намењена за привезиште за чамце (плутајући објекат опремљен за прихват и чување чамаца).

Копнени део чини грађевинско и водно земљиште у небрањеном делу приобаља Дунава, између обале и насипа прве линије одбране од поплава.

С обзиром да није могуће насипање комплетног подручја изнад коте стогодишње велике воде реке Дунав, садржаји у обухвату Плана планирани су са котом пода изнад коте нивоа стогодишњих вода, док ће се за потпуну заштиту применити неки од система мобилне заштите.

Зона међународног водног пута Е-80 – река Дунав обухвата део међународног пловног пута. За потребе пристаништа ангажује се део парцеле реке Дунав на којој се успоставља право службености за изградњу лучке инфраструктуре у складу са одредбама Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама и закона којим се уређују воде. У оквиру зоне налазиће се плутајући објекти – понтони, повезани приступним мостом са копненом.

У **зони потока** планским решењима омогућиће се бољи услови за прихватање атмосферских вода, реконструкцију и уређење корита, уз обезбеђивање потребне ширине и коте дна Ешиковачког (Стражиловачког) потока, нагиба косина и коте високих вода.

Зона шуме у инундационом подручју планирана у јужном делу обухвата Плана, намењена је првенствено рекреативним активностима на отвореном. У оквиру ове зоне дефинисаће се и неопходне саобраћајне површине и комунална инфраструктура.

Зона међународног путничког пристаништа (у даљем тексту пристаниште) обухвата лучко земљиште (грађевинско земљиште). У оквиру зоне међународног путничког пристаништа, у источном делу обухвата Плана, предвиђени су простори на копну намењени пријему бродова, њиховом укрцавању и искрцавању, односно за укрцавање и искрцавање путника, објекат за пријем путника и сл. Међународно путничко пристаниште је дефинисано Уредбом о утврђивању лучког подручја на међународном путничком пристаништу у Сремским Карловцима („Службени гласник РС“, број 2/17).

Зона туристичког комплекса обухвата површину за пратеће садржаје пристаништа, саобраћајнице, навоз за извлачење и спуштање пловила, површине за комерцијалне делатности, спортско-рекреативне и парковско-рекреативне површине.

6. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА

Међународни водни пут Е-80 – река Дунав обухвата део међународног пловног пута у акваторији реке Дунав. За потребе пристаништа на делу парцеле реке планиран је плутајући објекат – понтон, повезан приступним мостом са копненим делом пристаништа. На делу парцеле реке намењеној привезу за пловила планиран је плутајући објекат – понтон, повезан са обалом покретним мостом и плутајући објекат опремљен за прихват и чување чамаца, који се састоји од понтона уз које се привезују чамци.

Стражиловачки (Ешиковачки) поток ће и у наредном периоду бити реципијент за прихватање и одвођење свих сувишних вода са овог простора. Реконструкцијом и уређењем корита, уз обезбеђивање задате ширине и коте дна потока, нагиба косина и коте високих вода омогућити боље услове за прихватање атмосферских вода. Воде које се уливају у поток својим степеном пречишћености и режимом упуштања морају да задовоље све важеће законске норме.

Код уређења водотока, поред захтева функционалности водити рачуна и о естетским, урбаним, комуналним и другим захтевима, како би се постигло најскладније уклапање регулисаног тока у ткиво контактне туристичке локације, а све у складу са водним условима. Заштитити околно земљиште од ерозивних утицаја бујичних вода потока и површинских вода са околних контактних површина, уз обезбеђивање услова за очување природне трасе водотока са циљем заштите биолошке разноврсности.

На копненом делу **међународног путничког пристаништа** планирани су простори резервисани за објекте управе пристаништа (административно-управни део, простор неопходан за рад царинске службе, граничне полиције и сл-), помоћни и инфраструктурни објекти, као што су: портирнице, мерно-регулационе станице, пумпно-агрегатна постројења, хидранти, сепаратори, постројења за пречишћавање отпадних вода и др. Копнени део међународног путничког пристаништа представља плато који ће бити делимично подигнут, док ће се за потпуну заштиту применити неки од система мобилне заштите.

Објекат за пријем путника, објекат за презентацију природног и културног наслеђа, сувенирнице и остали пратећи садржаји пристаништа намењени путницима предвиђени су на **површини за пратеће садржаје пристаништа**.

На површини **навоза за извлачење и спуштање пловила** планирани су објекти у функцији навоза за извлачење и спуштање пловила (рампе, обални стуб, приступни мост, анкери, витло и сл.), објекат за склањање од временски непогода (надстрешница са санитарним чвором) и простор за зимско одлагање пловила.

Уз спортску/рекреативну делатност као основни садржај на **спортско-рекреативним површинама** дозвољено је организовање пратећих активности, као компатибилних садржаја: угоститељске услуге (услуге хране и пића) и сл. Постојећа спортско-рекреативна површина, се задржава уз проширење са јужне стране и дефинисање услова за уређење и изградњу у планском периоду. На овој површини планирана је приоритетно изградња отворених спортских и рекреативних терена.

Слика 1. Предлог врсте и размештаја спортских терена на спортско рекреативним површинама

Слика 2. Предлог уређења парковско-рекреативне површине

Парковско-рекреативну површину и парк шуму уредити као јавне просторе који ће задржи карактер отвореног простора повезаног са системом јавних простора насеља Сремски Карловци. Систем зеленила уређивати у складу са природном вегетацијом и ускладити са амбијенталним карактеристикама окружења. У оквиру наведених површина не могу се градити објекти чија је функција супротна основној функцији - рекреација и разонода посетилаца.

Слика 3. Предлог уређења парк шуме

У оквиру **саобраћајнице** дефинишу се неопходне саобраћајне површине и комунална инфраструктура, потребна за нормално функционисање садржаја, планираних у обухвату Плана, као и садржаја у контактної зони.

Саобраћајница је део површине за јавне намене у којој је утврђена (или се Планом утврђује) регулација и нивелација саобраћајних површина, водоводне, канализационе, енергетске и телекомуникационе инфраструктуре и површине намењене за подизање зеленила. У саобраћајници дају се услови за изградњу пешачког, стационарног, бицикличког и динамичког саобраћаја као и услови за прикључење парцела на исте. Планом се дају услови за полагање, паралелно вођење и укрштање за исте и различите инфраструктурне инсталације, услови прикључења на инсталације као и услови за полагање инсталација у односу на дрвеће и шибље.

На **површинама за комерцијалне делатности** дозвољени су садржаји из области: угоститељства и услужних делатности, спорта и рекреације, трговине на мало, уз услов да не нарушавају животну средину. Трговина на велико, производне и складишне делатности нису дозвољене у овој зони. Постојећи угоститељски садржаји, изграђени на коти терена испод коте стогодишње велике воде реке Дунав, се задржавају, уз могућност реконструкције.

БИЛАНС ПОВРШИНА

У табели 2. дат је биланс планиране детаљне намене земљишта по целинама и зонама из Плана на основу читавања са графичких прилога.

Табела 2. Биланс површина по целинама и зонама са приказом детаљне намене

Подела подручја обухвата Плана на целине и зоне са детаљном наменом површина	Површина			
	ha	ar	m ²	%
1. Акваторија	3	00	57	30,26
Зона међународног водног пута Е-80 – река Дунав	3	00	57	30,26
- Међународни водни пут е-80 – река Дунав	3	00	57	30,26
2. Копнени део	6	92	78	69,74
Зона Стражиловачког (Ешиковачког) потока		24	88	2,50
- Коридор Стражиловачког (Ешиковачког) потока		24	88	2,50
Зона шуме у инундационом подручју	1	87	22	18,85
- Парк шума	1	87	22	18,85
Зона међународног путничког пристаништа		6	38	0,64
- Међународно путничко пристаниште		6	38	0,64
Зона туристичког комплекса	4	74	30	47,75
- Површина за пратеће садржаје пристаништа		16	30	1,64
- Навоз за извлачење и спуштање пловила		23	85	2,40
- Спортско-рекреативна површина	3	01	80	30,38
- Парковско-рекреативне површине		33	33	3,36
- Приступна саобраћајница		54	95	5,53
- Површина за комерцијалне делатности		44	07	4,44
Σ Укупна површина подручја обухвата Плана	9	93	35	100,00

7. ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Просторним планом Републике Србије, као и Регионалним просторним планом АП Војводине, извршена је просторна диференцијација животне средине подручја АП Војводине (валоризација одређеног простора/подручја у односу на постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду) у четири категорије, у зависности од чега је потребно обезбедити таква решења и опредељења којима се спречава нарушавање и даља деградација, обезбеђује санација и ревитализација деградираних локација, као и умањују ефекти ограниченог развоја.

Подручје Плана је категорисано у **4. Подручја веома квалитетне животне средине** (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет.

У ову категорију спадају заштићена подручја (**национални парк "Фрушка гора"**, 13 специјалних резервата природе, 6 строгих резервата природе, 7 паркова природе, два предела изузетних одлика, два регионална парка, 89 споменика природе (од којих је 18 у поступку скидања заштите), подручја од културно-историјског значаја, станишта заштићених врста, као и подручја од међународног значаја.

8. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ СА РАЗМАТРАНИМ ПРОБЛЕМИМА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПЛАНУ

На основу анализе и оквирне процене постојећег стања, без постојања егзактних података о параметрима квалитета природних ресурса на територији обухвата Плана и доступне документације од значаја за планско подручје, валоризовано је постојеће стање, као и утицаји на животну средину.

Имајући на уму директну међузависност животне средине и људских активности (изградња, активности које егзистирају на датом простору, инфраструктурно уређење, пољопривредне активности и др.), са становишта дугорочне организације, коришћења, уређивања и заштите простора и животне средине, дефинисан је стратешки циљ: **заштита животне средине кроз активну примену мера заштите, уз континуирану контролу и одговорност за поштовање и примену принципа одрживог развоја.**

На простору обухвата Плана су вреднована и разматрана питања у области животне средине у односу на стање и квалитет ваздуха, вода, земљишта, управљања отпадом и др.

На основу процене стања животне средине на планском подручју, имајући у виду да нема конкретних мерења, кључна питања заштите животне средине су:

- Заштита ваздуха, воде и земљишта као природних ресурса;
- Управљање отпадом;
- Мониторинг стања животне средине.

Од карактеристика животне средине предметног простора који може бити изложен негативном утицају неопходно је нагласити близину реке Дунав, односно могућност одређеног негативног утицаја изградње предметних саобраћајница и пристаништа на међународни еколошки коридор, с обзиром да ће изградњом доћи до трајне деградације природних ресурса на посматраном подручју.

Такође, у току експлоатације пристаништа, доћи ће до континуалног линијског загађења ваздуха и земљишта емисијом издувних гасова који настају услед рада мотора са унутрашњим сагоревањем возила која су корисници саобраћајне инфраструктуре којима је омогућен приступ овим садржајима.

Путни-друмски саобраћај у многоне доприноси проблемима у животној средини јер је завијан од необновљивих фосилних горива, нарочито нафте чијим сагоревањем настају загађујуће материје, које утичу на квалитет пољопривредног земљишта и пољопривредних култура у непосредној близини коридора пута. Саобраћај, такође проузрокује буку одређеног нивоа и загађење воде и ваздуха.

Материје у облику малих чврстих и течних честица, нарочито оне малог пречника, повезане су са болестима плућа (дизел мотори су најважнији извор угљенмооксида), угљендиоксид је гас који загрева атмосферу, азотни оксиди су повезани са проблемима у респираторном систему и доприносе индиректно глобалном загревању. Сумпорна и азотна једињења доприносе стварању киселих киша и исушивању земљишта. Нека испарљива органска једињења су мутагена, канцерогена и неуротоксична (нпр. смртност од рака се повезује са изложеношћу бензолу и полиароматичним угљоводоницима).

Бука је специфичан вид загађења. Познато је да су путна моторна возила један од главних извора буке у коридорима саобраћајница. Као најзначајнији извори буке су: издувни и усисни систем, рад мотора и механичка бука, систем за хлађење, грејање, проветравање, пнеуматици, и др.

Проблеми из области заштите животне средине, у вези са електронском комуникационом инфраструктуром нису разматрани у Плану, с обзиром да изградња планиране и експлоатација постојеће нема негативних утицаја на животну средину.

Не очекује се да ће реализацијом планиране електроенергетске инфраструктуре, уз поштовање свих потребних мера са аспекта заштите животне средине, доћи до негативних утицаја, те проблеми у Плану везани за електроенергетску инфраструктуру нису ни разматрани.

С обзиром на карактеристике животне средине, Планом су предвиђене мере заштите и очувања квалитета ваздуха, вода, земљишта, као и мере које се односе на уређење и очување зелених површина и заштитног зеленила, односно имплементирани су услови заштите простора утврђени од стране Покрајинског завода за заштиту природе, добијени за потребе израде овог Плана.

Планом су такође, разматрана питања заштите од пожара, заштите од елементарних непогода, као и техничко-технолошких несрећа. У оквиру планских решења дефинисани су општи услови заштите од утицаја на уређење и изградњу простора у обухвату Плана.

Услови заштите од пожара односе се на примену техничких прописа и стандарда који регулишу ову област при пројектовању и изградњи свих објеката који су планирани на овом простору.

Сагласно Закону о стратешкој процени утицаја у Извештају о стратешкој процени утицаја нису посебно разматрана питања везана за климатске промене и промене озонског омотача јер нема података о постојећим утицајима.

9. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Према карактеристикама подручја у обухвату Плана, непосредног и ширег окружења, постојећих и планираних намена и функција, у поступку израде Плана обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења. Услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су процесом стратешке процене вредновани и имплементирани у планска решења и саставни су део Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину.

Према Закону о планирању и изградњи, као фаза у изради планског документа предвиђена је израда Материјала за рани јавни увид, чиме се обезбеђује учешће заинтересованих, са могућношћу давања примедби и сугестија на концепцију планских решења.

Рани јавни увид (РЈУ) је и у случају овог Плана организован после доношења одлуке о изради планског документа, а пре формирања Нацрта планског документа.

У току израде Плана и Стратешке процене прибављени су услови и сагласности од следећих надлежних институција:

Р. бр.	Органи, организације, имаоци јавних овлашћења и остале институције које су доставиле услове и податке
1.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Сектор за водни саобраћај и безбедност пловидбе, Београд
2.	Министарство заштите животне средине, Сектор за планирање и управљање у животној средини, Група за заштиту од великог хемијског удеса, Нови Београд
3.	Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Београд
4.	Министарство унутрашњих послова, Одељење за ванредне ситуације у Новом Саду
5.	Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд
6.	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад
7.	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад
8.	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство Нови Сад
9.	Републички завод за заштиту споменика културе, Београд
10.	Републички хидрометеоролошки завод, Београд
11.	Републички сеизмолошки завод, Београд
12.	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад
13.	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад
14.	Општина Сремски Карловци, Одељење за комунално-стамбене послове и заштиту животне средине
15.	ЈКП Белило, Сремски Карловци
16.	ДП Нови Сад-гас, Нови Сад
17.	ЈП Србијагас, Нови Сад
18.	Теленор/Цетин, Нови Београд
19.	Телеком Србија, Извршна јединица Нови Сад
20.	ВИП/А1, Нови Београд
21.	ЕМС, Београд
22.	ЕПС, Огранак Електродистрибуција Нови Сад
23.	Инфраструктуре железнице Србије, Београд
24.	ЈП Војводина шуме, Петроварадин
25.	ЈВП Воде Војводине, Нови Сад
26.	ЈКП Водовод и канализација, Нови Сад
27.	СББ, Београд
28.	АД Електромрежа Србије, Београд
29.	ЈП Емисиона техника и везе, сектор технике Београд
30.	Покрајински секретаријат за здравство Сектор за санитарни надзор и јавно здравље Одељење у Новом Саду
31.	Центар за разминирање
32.	Агенција за управљање лукама
33.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Дирекција за водне путеве/Плов пут

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи и посебни циљеви Стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, услова надлежних органа и институција, као и проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану.

1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Стратешка процена интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења.

Концепт одрживог развоја простора у обухвату Плана огледа се у детаљнијој планској организацији и уређењу, вредновањем капацитета планираних садржаја у односу на потребе, као и усклађивање коришћења простора са природним и створеним потенцијалима и ограничењима, односно карактеристикама простора.

Општи циљ Стратешке процене представља коришћење простора и природних ресурса у обухвату Плана кроз активну примену мера заштите природних ресурса, животне средине и обезбеђење адекватних услова за живот и здравље људи заснован на основним принципима одрживог развоја.

Наведени циљ обезбедиће се активном контролом загађивача како постојећих тако и планираних који својим радом могу негативно утицати на квалитет животне средине и параметара животне средине реке Дунав и околине, а самим тим и обухвату Плана.

На основу наведеног општег циља Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите.

2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Као посебни циљеви стратешке процене истичу се:

- А. Комунално опремање планског подручја за потребе пристаништа и остале планиране садржаје уз интегрисање превентивних мера заштите;
- Б. Снабдевање довољном количином воде за санитарну употребу, противпожарну заштиту и воде за технолошке процесе, изградња канализационе мреже и одвођење отпадних вода на планирано ППОВ;
- В. Формирање зелених површина;
- Г. Дефинисање и примена мера заштите природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, флоре и фауне) и природних вредности у међународном еколошком коридору реке Дунав;
- Д. Дефинисање и примена мера заштите од катастрофа и ванредних ситуација;
- Ђ. Дефинисање и примена програма праћења стања животне средине.

3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Индикатори представљају инструмент за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за сваки вид планирања.

Сврха индикатора стања животне средине је оцењивање планских решења са становишта могућих негативних утицаја, као и утврђивање које неповољне утицаје треба смањити или елиминисати. Њихова примена односи се на усмеравање планских решења ка остварењу циљева који се постављају.

Имајући у виду обухват Плана, планиране садржаје, природне вредности и постојеће стање животне средине, као и дефинисане посебне циљеве стратешке процене утицаја, извршен је избор индикатора животне средине предметног простора, ослањајући се на индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 37/11) (Табела 3).

Табела 3. Индикатори стратешке процене утицаја Плана

ИНДИКАТОРИ
<i>Индекс сапробности</i> Биолошки индикатор статуса вода који се користи за оцену нивоа органског загађења. <i>Квалитет воде за пиће</i> Процена квалитативног утицаја воде за пиће на здравље, односно ризика од негативних утицаја на здравље људи у односу на снабдевање водом за пиће, у складу са санитарно-хигијенским условима и стандардима.
<i>Загађене (непречишћене) отпадне воде</i> Удео испуштених непречишћених отпадних вода у површинска водна тела (водопријемнике) у односу на укупну количину испуштених отпадних вода. <i>Заштићена подручја</i> Успостављање заштићених подручја је директан одговор друштва на угрожавање природе, а има за циљ очување биодиверзитета, према националним критеријумима и циљевима.
<i>Промена начина коришћења земљишта</i> Индикатор приказује трендове у пренамени пољопривредног, шумског и другог полу-природног и природног земљишта у урбана земљишта и друге вештачке творевине. Приказује површине заузете изградњом и урбаном инфраструктуром, као и урбаним зеленим, спортским и рекреационим површинама.
<i>Садржај органског угљеника у земљишту</i> Процена резерви органске материје у земљишту у зависности од типа земљишта и начина његовог коришћења у циљу утврђивања подручја под ризиком за одрживо коришћење земљишта. Висок садржај органске материје указује на високо производна својства земљишта.
<i>Укупна количина произведеног отпада</i> Индикатор приказује укупне количине произведеног отпада, по врстама и делатностима у којима настају.
<i>Производња отпада (комунални, индустријски, опасан)</i> Индикатор приказује укупне количине произведеног отпада, по врстама и делатностима у којима настају, у циљу избегавања и смањивања настајања отпада.
<i>Укупни индикатор буке</i> Укупни индикатор буке је индикатор који описује ометање буком за временски период од 24 часа, за дан-вече-ноћ.

Наведени индикатори дефинисани су у контексту оцене ефеката планских решења. Стратешка процена је плански оријентисан документ који разматра планска решења као основ за реализацију циљева одрживог развоја и заштите животне средине.

Националном листом индикатора заштите животне средине дефинисани су индикатори за потребе успостављања, вођења, развијања, координисања и одржавања јединственог Информационог система заштите животне средине, који води Агенција за заштиту животне средине.

Имајући у виду да Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину нису дате јасне смернице за утврђивање посебних просторних индикатора, обрађивач Стратешке процене сматра да су претходно издвојени индикатори релевантни за дати простор као такви, нарочито с обзиром на то да ови индикатори јесу део јединственог националног Информационог система о животној средини.

Наведени индикатори су издвојени у сврху праћења реализације планских, а не технолошких решења.

4. КОПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА

Многи међународни документи упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде стратешке процене утицаја, те на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања. Истиче се и то да је стратешка процена делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама.

Како би била потпуно интегрисана, процедура стратешке процене треба да се преплиће са процедуром израде Плана.

Табела 4. приказује принцип по којем се руководило при изради ова два елабората, односно приказана је веза између фаза израде Плана и Стратешке процене.

Табела 4. Веза између фаза израде Плана и Стратешке процене утицаја

ИЗРАДА ПЛАНА		ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове	Узајамни утицај ових фаза – пре доношења Одлуке о изради планског документа прибавља се мишљење о предлогу одлуке да се (не)израђује СПУ	Одлучивање о изради СПУ према претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Плана	Узајамни утицај ових фаза	Доношење Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Израда материјала за рани јавни увид Плана	Узајамни утицај ових фаза	СПУ планског документа на животну средину (анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама...) – формулисање Извештаја о стратешкој процени
Израда Нацрта плана		
Стручна контрола Нацрта плана	Узајамни утицај ових фаза	Мишљење заинтересованих органа и организација на СПУ
Јавни увид у Нацрт плана	Узајамни утицај ове две фазе – у пракси се оба елабората истовремено излажу на јавни увид	Јавни увид у Извештају о СПУ
Доношење Плана	Орган надлежан за израду планског документа не може исти упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештају о СПУ	Оцена и сагласност на Извештају од стране надлежног органа
Спровођење Плана	Узајамни утицај ових фаза	Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

У табели 5. приказана је компатибилност циљева Плана и посебних циљева стратешке процене.

Табела 5. Компатибилност циљева Плана и Стратешке процене

ЦИЉЕВИ ПЛАНА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ					
	А	Б	В	Г	Д	Ђ
Стварање планског основа за уређење и изградњу путничког пристаништа у Сремским Карловцима, са неопходним пратећим садржајима, у складу са прибављеним условима;	+	+	+	+	+	+
Дефинисање површина јавне намене у складу са Законом и прописима;	+	+	+	+	+	+
Дефинисање услова уређења и грађења;	+	+	+	+	+	+
Дефинисање прикључака на јавну комуналну инфраструктуру планираних садржаја, тј. квалитетно инфраструктурно повезивање како постојећих, тако и планираних садржаја;	+	+	+	+	+	0/ +
Дефинисање и спровођење мера заштите животне средине, природних и културних добара.	0	0	0	0	0	0

+ компатибилни, - нису компатибилни, 0- неутралан однос

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешком проценом се сагледавају могући негативни утицаји планских решења на квалитет животне средине, из чега следи дефинисање мера за превенцију или минимизацију истих.

Стратешком проценом се разматрају питања и проблеми везани за заштиту животне средине, који се односе на:

- утицај досадашњих активности и планираних садржаја на природне ресурсе – воду, ваздух, земљиште, флору, фауну и биодиверзитет;
- утицај планиране инфраструктуре на животну средину;
- мере и услове заштите животне средине са освртом на потенцијалне загађиваче;
- питања и проблеме одлагања комуналног отпада и других врста отпада у планском периоду.

У поступку стратешке процене могућих утицаја планских решења на животну средину, потенцијала и ограничења простора у обухвату Плана, вредновање утицаја се врши у односу на:

- природне карактеристике, постојеће стање и услове у простору;
- створене вредности, постојећу намену и досадашњи начин коришћења простора и планирано уређење;
- стање комуналне опремљености и уређености простора,;
- стање и статус природних вредности;
- услове надлежних институција добијених у поступку израде Плана и Стратешке процене;
- циљеве планског документа вишег хијерархијског нивоа и циљеве предметног Плана.

Планска решења формулисана су у складу са смерницама и циљевима плана вишег хијерархијског нивоа, као и условима надлежних институција, органа и предузећа, достављених за потребе израде овог Плана.

Планска решења се односе на опремање простора инфраструктуром, неопходном за стварање одговарајућих услова за функционисање планираних садржаја, према исказаним потребама.

У плански документ су интегрисане мере и услови заштите животне средине, ограничења и обавезе које се недвосмислено морају спроводити на предметном простору.

Важно је напоменути да се стратешка процена бави генералном и општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења на животну средину, при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити и подизању квалитета животне средине на посматраном простору и у непосредном окружењу.

1. ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА СА АСПЕКТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Приоритетни циљ израде Стратешке процене је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање мера за минимизацију истих.

У циљу остварења приоритетног циља, потребно је сагледати активности и планска решења предвиђена Планом, као и мере за смањење потенцијално негативних утицаја планских решења на животну средину.

Процена утицаја варијантних решења

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења Плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте:

1. **Варијантно решење 1** - уколико не дође до спровођења планских решења;
2. **Варијантно решење 2** - уколико се реализују планска решења (варијанта одрживог развоја).

Стратешка процена се бави разрадом варијанте реализације, односно не реализације планских активности.

Табела 6. Процена утицаја сектора Просторног плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења

Циљеви стратешке процене

- А. Комунално опремање планског подручја за потребе пристаништа и остале планиране садржаје уз интегрисање превентивних мера заштите;
 Б. Снабдевање довољном количином воде за санитарну употребу, противпожарну заштиту и воде за технолошке процесе, изградња канализационе мреже и одвођење отпадних вода на ПОВ;
 В. Формирање зелених површина;
 Г. Дефинисање и примена мера заштите природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, флоре и фауне) и природних вредности у међународном еколошком коридору реке Дунав;
 Д. Дефинисање и примена мера заштите од ванредних ситуација;
 Ђ. Дефинисање и примена програма праћења стања животне средине.

Сектор плана	Сценарио развоја	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ					
		А	Б	В	Г	Д	Ђ
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, пољопривредно земљиште)	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+
Заштита заштићених подручја	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+
Заштита предела	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+
Становништво	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+
Унапређење водне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	0	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	0/+	+	+	0/+	+
Изградња и обнављање енергетске инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	0/-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	0/+	+	+	+	+
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	-/0
	ВАРИЈАНТА 2	0	0	0	0	0	0/+
Заштита културног наслеђа	ВАРИЈАНТА 1	0/-	-	-	-	-	0/-
	ВАРИЈАНТА 2	0/+	+	+	+	0	0/+
Заштита од природних несрећа	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	0	+

+ - укупно позитиван утицај, - - укупно негативан утицај, 0 - неутралан утицај

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Резимирајући позитивне и негативне ефекте варијанти Плана, може се констатовати следеће:

1. У варијанти да се План не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати негативни ефекти са аспекта заштите животне средине и неадекватно и неодрживо коришћење предметног простора, што би довело до даљег угрожавања природних ресурса, нарушавања водног режима и неконтролисаног испуштања отпадних материја у медијуме животне средине. Такође, биће онемогућен интензиван даљи развој овог простора с привредног аспекта, а посебно с аспекта туризма и економије;
2. У варијанти да се План имплементира, могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, посебно у области заштите природних вредности и природних ресурса, привреде и туризма, приликом избора будућих корисника простора поштујући већ веома ограничене капацитете животне средине планског подручја.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Плана повољнија у односу на варијанту да се План не донесе.

2. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Процена могућих утицаја планираних активности на ваздух

Процена могућих утицаја планираних активности на ваздух сагледава се у смислу било какве промене природног својства ваздуха, односно у смислу емисије сумпор диоксида, азот диоксида и оксида азота, суспендованих материја, олова, бензена, угљен монооксида, приземног озона, и присуства кадмијума, никла и беонзоапирена и других загађујућих материја у ваздух.

Као планско решење које ће имати позитиван аспект у циљу ублажавања утицаја саобраћајних кретања на квалитет ваздуха предметног простора оцењује се обавеза прописана Планом која се односи на озелењавање слободних површина.

Евентуални негативни утицаји у одређеном домену су сагледани у контексту извођења грађевинских радова, током којих може доћи до повећане количине прашине у ваздуху и до трајног нарушавања структуре земљишта, услед изградње објеката и извођења земљаних радова - ископа рова и насипања земљишта, кретања грађевинске механизације и др. Поред прашине, очекивана је повећана концентрација отпадних гасова мотора са унутрашњим сагоревањем транспортних и радних машина, у фази изградње планираних садржаја.

Такође, могућ је и мањи утицај на ваздух услед коришћења заштитних премазних средстава и испарења боја у току евентуалних фарбарских радова, али су ови утицаји привременог карактера.

Планом је предвиђена могућност да се, као енергент за производњу топлотне енергије за потребе корисника простора у обухвату, може користити природни гас, прикључењем на дистрибутивну гасоводну инфраструктуру.

Такође, у контексту утицаја на квалитет ваздуха, позитивно се оцењује чињеница да су Планом предвиђене мере енергетске ефикасности изградње. Основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производњу енергије при пројектовању, изградњи и касније експлоатацији објеката, као и при опремању енергетском инфраструктуром.

Мере за побољшавање енергетских карактеристика зграде не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравано коришћење зграде.

Процена могућих утицаја планираних активности на воду

Простор у обухвату Плана има неадекватну инфраструктуру за водоснабдевање и канализацију.

У циљу опремања предметног простора, планирана је изградња водоводне мреже од постојеће мреже. Такође, у циљу опремања предметног простора планирана је изградња канализационе мреже сепаратног система у свим планираним улицама и евакуација отпадних вода до насељског ППОВ.

Као најважнији аспект заштите вода предметног простора и непосредног окружења, представља чињеница да је Планом дефинисано прикључење потрошача са предметног простора на предвиђену јавну канализациону мрежу, чиме ће се обезбедити да **се све фекалне отпадне воде са предметног простора евакуишу до пречистача**.

Наведена мера ће бити у функцији спречавања загађења подземних вода и реципијента, при чему треба имати у виду да квалитет вода које се упуштају у канализациону мрежу морају испуњавати услове и параметре прописане Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/12, 48/14 и 1/16).

Могући утицаји планираних активности на квалитет вода вредновани су у односу на чињеницу да је за простор у обухвату Плана предвиђено:

- снабдевање свих објеката питком водом, као и за потребе заштите од пожара;
- одвођење санитарних отпадних вода сепаратним канализационим системом до постројења за пречишћавање отпадних вода;
- одвођење атмосферске воде планираном атмосферском канализацијом и одвођењем путем постојећих атмосферских канала.

Нарочито осетљив аспект заштите вода од загађења представља решење евакуације комуналних отпадних вода, како са простора у обухвату Плана, тако и непосредног окружења.

Такође, у отворене канале и друге водотоке забрањено је испуштање било каквих вода, осим условно чистих атмосферских и пречишћених вода, које задовољавају прописане вредности.

Процена могућих утицаја планираних активности на земљиште

Неминовно је да ће током фазе припреме терена за изградњу и током фазе изградње објеката доћи до директног негативног утицаја на земљиште, услед узурпирања земљишта физичким објектима и измене структуре земљишта. Ови утицаји су трајног карактера, те је за њега утврђена обавеза израде Плана детаљне регулације, ове промене су очекиване.

Такође, током извођења грађевинских радова могућ је негативан утицај на земљиште и услед евентуалне хаварије на грађевинским и транспортним машинама, при чему би, услед природе квара могло доћи до исцуривања машинског уља, мазива или горива на тло. Овакав утицај може имати значајан негативан карактер уколико би загађење доспело до површинских и подземних вода, при чему изливене материје мигрирањем кроз тло и воде могу доспети у изворе водоснабдевања.

Планом су дефинисани услови за евакуацију отпадних материја. Ове мере се директно односе на обезбеђење заштите земљишта, али и воде и ваздуха, имајући у виду да је дефинисано обавезно одлагање отпада у контејнере, које треба сместити на погодне локације, лако доступне возилима за прањење, а да се при том морају обезбедити адекватан хигијенски услови у погледу редовног чишћења, одржавања, дезинфекције и др.

Процена могућих утицаја буке и вибрација

Бука се јавља у животној средини, као сваки нежељени или штетни звук, а извор буке може да буде уређај, средство за рад, саобраћајно средство, инсталација постројења, технолошки поступак, електроакустички уређај и др. Приликом извођења грађевинских радова, бука и вибрације су неминовна последица рада грађевинских машина. У условима извођења грађевинских радова, овим утицајима је изложена непосредна околина градилишта и највише утиче на животињски свет и птице, што престаје по завршетку изградње.

Није могуће предвидети у којој мери ће доћи до емитовања буке и вибрација реализацијом планских решења, али су у оквиру овог Извештаја дати посебни услови и мере заштите од буке у животној средини.

Процена могућих утицаја планираних активности на становништво

Изградња објеката и извођење радова, односно уређење простора у обухвату Плана може се вршити под условом да се не изазову трајна оштећења, загађивање или деградација животне средине на други начин.

Такође, дефинисано је да грађење објеката у складу са врстом и наменом треба вршити уз поштовање свих важећих прописа из области заштите животне средине, заштите од пожара, санитарне заштите, безбедносних и других прописаних услова и посебних услова, у складу са специфичношћу објекта.

Процена могућих утицаја планираних активности на заштиту природних вредности

Предметни простор налази се унутар заштитне зоне заштићеног подручја Национални парк „Фрушка гора“. Комплекс обухвата део међународног еколошког коридора реке Дунав са обалним појасом који обухвата небрањени део плавног подручја и одбрамбени насип) утврђен Уредбом о еколошкој мрежи, као и локални еколошки коридор Стражиловачки (Ешиковачки) поток. Такође, налази се у близини границе Специјалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рит“, као и у зони утицаја на станиште строго заштићених и заштићених дивљих врста (SKA05aa) у складу са одредбама Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива.

Наведена чињеница указује на нужну потребу да се предметни простор заштити од негативних утицаја, што изискује спровођење комплексних мера за очување природних вредности у оквиру простора, али и уређења простора у непосредном окружењу, у складу са дефинисаним условима надлежног Покрајинског завода за заштиту природе.

3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

3.1. МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКТА

Изградња планираних објеката, извођење радова и других активности у обухвату Плана могу се вршити под условом да се не изазову трајна оштећења, загађивање или на други начин деградација животне средине. За све планиране садржаје обавезна је примена мера заштите животне средине у складу са законском регулативом и овим Планом. Коришћење планираних садржаја мора се одвијати на одржив начин тако да се максимално умање потенцијални негативни утицаји на природне вредности, ваздух, воду и земљиште, на становништво и свеукупни квалитет животне средине у непосредном окружењу.

При извођењу радова планирати и применити следеће мере заштите:

- планирати прикључење објеката на комуналну инфраструктуру;
- редовно квасити запрашене површине и спречити расипање грађевинског материјала током транспорта;
- обавезна је санација земљишта, у случају изливања уља и горива током рада грађевинских машина и механизације;
- отпадни материјал настао у процесу изградње (комунални отпад, грађевински материјал и метални отпад, пластика, папир, старе гуме и сл.) прописно сакупити, разврстати и одложити на за то предвиђену и одобрену локацију;
- материјал из ископа одвозити на унапред дефинисану локацију, за коју је прибављена сагласност надлежног органа; транспорт ископаног материјала вршити возилима која поседују прописане кошеве и систем заштите од просипања материјала;
- применити опште и посебне санитарне мере и услове утврђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
- приликом израде планске и пројектно техничке документације за планиране објекте и пратеће инфраструктурне садржаје, обавезно је испоштовати све услове надлежних институција прибављене за предметни план и мере које су на основу њих уграђене у планска решења.

У оквиру граница предметног Плана не планирати:

- изградњу или било какву промену у простору која би могла да наруши стање чинилаца животне средине у окружењу (воде, ваздуха, земљишта),
- изградњу објеката на припадајућим зеленим површинама.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган може прописати обавезу израде Студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину, Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, као и Уредбом о одређивању активности чије обављање утиче на животну средину.

3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

3.2.1 Мере заштите природних ресурса

УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ВАЗДУХА

Заштиту ваздуха обезбедити доследним спровођењем Закона о заштити ваздуха и пратећих подзаконских аката, нарочито у погледу мера превенције и санације евентуалних емисија загађујућих материја у ваздух и непријатних мириса.

По потреби вршити контролу прекорачења граничне вредности PM_{10} фракције суспендованих честица у ваздуху, које се прекорачују због подизања прашине проузроковане посипањем паркинга и осталих саобраћајних површина песком и сољу у зимском периоду.

Смернице и мере заштите ваздуха у границама обухвата Плана односе се на следеће:

- заштиту ваздуха од загађивања спроводити као интегрални део мониторинга квалитета ваздуха општине Сремски Карловци;
- применити техничке мере у циљу смањења емисије испарљивих једињења из складишних и других објеката у складу са Законом о заштити ваздуха;
- предузети адекватне мере херметизације на местима потенцијалног ризика од емисије загађујућих материја у спољашњу средину, као и пречишћавање евентуалних продуката емисије, а у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање и Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања;
- примењивати мере којима се спречава расипање и развејавање честица при манипулацији расутим теретима;
- обезбедити доступност резултата испитивања и праћења стања квалитета ваздуха;
- очување и унапређење постојећих појасева заштитног зеленила и прилагођавање функцији заштите од аерозагађења пројектом пејзажног уређења, уз коришћење претежно аутохтоних врста, уклопљених у амбијент и предео;
- обострано/једнострано озелењавање саобраћајница свих рангова и категорија и озелењавање свих површина у функцији саобраћаја (паркинг-простора, платоа);
- подстицање коришћења еколошки прихватљивијих енергената, обновљивих извора енергије и увођење енергетске ефикасности.

УСЛОВИ И МЕРЕ ПРИ УПРАВЉАЊУ ОТПАДНИМ ВОДАМА

Смернице и мере управљања отпадним водама у границама планског документа:

- објекте прикључити на комуналну инфраструктуру
- планирати опремање подручја предметног ПДР канализационом инфраструктуром са сепарационим системима одвођења атмосферских и отпадних вода;
- чисте атмосферске воде са условно незагађених, кровних и некомуникационих површина прикупити системом ригола и евакуисати без претходног третмана у околне зелене површине или путне јарке;
- загађене зауљене атмосферске воде са саобраћајних, манипулативних површина, оперативних платои као и воде од прања и од одржавања тих површина, пре испуштања у реципијент, морају се прикупити посебним системом интерне канализационе мреже и спровести на третман у таложник за уклањање механичких нечистоћа и сепаратор за уклањање нафте и њених деривата, до нивоа чистоће да ефлуент на испусту у реципијент буде у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање;
- таложник и сепаратор масти и уља димензионисати на основу сливне површине и меродавних падавина, учесталост чишћења сепаратора одредити током његове експлоатације, а одвожење талога организовати искључиво преко овлашћеног лица;

- санитарно-фекалне отпадне воде, из санитарних чворова свих постојећих и планираних објеката, преко затвореног интерног канализационог система, се одводе на планирано постројење за пречишћавање отпадних вода; после пречишћавања, ефлуент на испусту у реку Дунав, као реципијент, мора да испуњава услове прописане Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање;
- за пројекте (објекте и пратеће садржаје) комплекса у којима се јављају или се могу јавити отпадне воде које имају карактеристике технолошких и термичких отпадних вода, обавезна је уградња/изградња уређаја/постројења за префишавање отпадних вода пре упуштања у канализациону мрежу; степен пречишћавања и квалитет пречишћених отпадних вода мора задовољавати захтевани ниво за уливање у интерну канализациону мрежу која одводи воду на планирано постројење за префишавање отпадних вода;
- контролу и испитивање квалитета отпадних вода врши овлашћена институција (правно лице), односно акредитована лабораторија, у складу са Законом о водама;
- забрањено је свако случајно или намерно, директно и индиректно загађивање вода реке Дунав и свих водених површина у границама Плана;
- строго је забрањено свако неконтролисано одлагање свих врста и категорија неопасног и опасног отпада, ван локација за ту намену на планском подручју;
- забрањено је загађивање земљишта и подземних вода, како у обухвату границе Плана тако и у контактним зонама (подземне воде просторне целине);
- при извођењу свих радова на реализацији пројеката, обавезне су мере техничке и еколошке заштите од загађивања вода реке Дунав, осталих површинских, подземних вода и земљишта;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја у комплексу или акваторији Дунава, обавезна је хитна санација угроженог терена или локације, спровести одговор на удес, у складу са планом заштите од удеса

УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗЕМЉИШТА

Услови и мере заштите земљишта су:

- потпуно контролисани прихват зауљене атмосферске воде са свих манипулативних површина и површина за паркирање, њихов предtretман у сепаратору масти и ул>а, пре упуштања у крајњи реципијент;
- таложник и сепаратор масти и уља димензионисати на основу сливне површине и меродавних падавина; учесталост чишћења сепаратора одредити ТОКОМ његове експлоатације, а одвожење талога из сепаратора организовати искључиво преко овлашћеног лица;
- изградњу манипулативних површина и површина паркинга од непропусних материјала, отпорних на смрзавање, соли и агресивне утицаје нафте и нафтних деривата.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Обавезно је спроводити техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у воду и земљиште, пратити утицај на квалитет воде и земљишта, као и спроводити друге мере заштите у складу са законским и подзаконским актима.

Мере заштите земљишта од загађивања и деградације:

- неопходно је успоставити мониторинг квалитета земљишта, у складу са Уредбом о системском праћењу стања и квалитета земљишта;
- реализација планираних пројеката, објеката, пратећих садржаја и инфраструктуре се мора спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима, правилима уређења и правилима грађења и еколошким условима и мерама;

- у случају да се планираним активностима у границама Плана, утиче на загађивање земљишта, носилац пројекта/оператер појединачних пројеката у обавези је да изради извештај о стању земљишта који мора бити израђен од стране стручне организације, акредитоване за узорковање и испитивање земљишта и воде према SRPS, ISO/IEC 17025 стандарду; носилац пројекта који деградира животну средину дужан је да изврши ремедијацију или санацију деградиране животне средине, у складу са пројектима санације и ремедијације на које ресорно Министарство даје сагласност;
- носилац пројекта/оператер, потенцијални загађивач или његов правни следбеник, обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине и сноси укупне трошкове, који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животној средини.

УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИ УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Грађевинско-техничким решењима у свим сегментима управљања отпадом обезбедити заштиту од акцидентног расипања, пожара и сл. За привремено одлагање отпада, који се не може искористити као секундарна сировина, планирати одговарајуће посуде/уређаје до отпремања на крајње одлагање на законски прописан начин.

Основни концепт управљања отпадним материјама односи се на:

- адекватно управљање комуналним и осталим врстама отпада који настане на простору у обухвату Плана, у складу са Законом о управљању отпадом, локалним и регионалним планом управљања отпадом за регион, као и у складу са условима надлежне комуналне службе;
- сакупљање, разврставање, привремено складиштење и коначно збрињавање отпадних материја које имају карактеристике штетних и опасних материја, у складу са важећим прописима из ове области;
- одговарајући број и врсту контејнера за одлагање неопасног отпада на водонепропусним површинама (комунални отпад, рециклабилни отпад - папир, стакло, лименке, ПВЦ боце и сл.);
- примену општих и посебних санитарних мера, предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора.

Управљање отпадом мора се вршити у складу са Планом управљања отпадом за сваки планирани пројекат у коме настаје отпад, а који мора бити усаглашен са Локалним планом управљања отпадом и законском регулативом.

Грађевински отпад (вишак земље, остали геолошки и грађевински отпад) ће се генерисати при уређењу обале, обалоутврде и локација планираних лучких пројеката, објеката и пратећих садржаја, односно у фази уређивања локације, изградње објеката, инфраструктуре, инсталација, монтирања опреме. Управљање грађевинским отпадом мора бити у складу са Одлуком о одређивању локације за складиштење, третман и одлагање инертног, грађевинског отпада.

Комунални отпад настајаће на локацијама постојећих и планираних пројеката као последица боравка запослених. Управљање комуналним отпадом мора се обављати контролисано, према дефинисаној динамици, преко надлежног комуналног предузећа општине Сремски Карловци.

За ефикасно и еколошки прихватљиво управљање отпадом на подручју Плана, потребно је:

- успоставити сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада преко надлежног комуналног предузећа општине Сремски Карловци, у складу са Локалним планом управљања отпадом;
- све микролокације са контејнерима морају бити доступне возилима комуналног предузећа у свим временским условима; поставити судове (контејнере) за сакупљање отпада у зонама и локацијама, у складу са партерним решењем;

- редовно пражњење контејнера и транспорт отпада мора бити у складу са условима надлежног комуналног предузећа;
- обезбедити бетонирани простор за постављање контејнера (канти) за комунални отпад. Лоцирање бетонiranог простора за контејнере мора да буде тако да се омогући лак приступ надлежне комуналне службе.

Опасан отпад, који може настати на планском подручју, у складу са делатностима планираних пројеката, одлагати и привремено складиштити у специјалним херметички затвореним некорозивним судовима, који се налазе на месту предвиђеном за одлагање опасног отпада до предаје оператеру који поседује дозволу за управљање овом врстом отпада, уз документ о кретању отпада.

Управљање **бродским отпадом** је дефинисано Законом о пловидби и лукама на унутрашњим водама, Законом о водама, као и Законом о управљању отпадом. Такође, поступање са бродским отпадом мора бити усклађено и са релевантним међународним конвенцијама, споразумима и програмима из ове области.

Управљање отпадом спроводи се по прописаним условима и мерама поступања са отпадом у оквиру система сакупљања, транспорта, третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима.

УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД БУКЕ И ВИБРАЦИЈА

Смернице и мере заштите од буке и вибрација у границама планског документа односе се на следеће:

- сви пројекти, односно делатности генератори буке, су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке;
- при извођењу радова на подручју Плана, односно свако градилиште мора бити обезбеђено тако да се смање и ублаже, појаве, трајање и утицаји буке (за случај интензивних радова и ангажовање тешке механизације у дужем временском периоду треба поставити заштитне баријере за смањење негативних утицаја интензитета буке);
- мерење буке врше акредитоване институције, у складу са важећом законском регулативом;
- извори буке морају поседовати исправе са подацима о нивоу буке при прописаним условима коришћења и одржавања као и упутствима о мерама за заштиту од буке (атест, произвођачка спецификација, стручни налаз о мерењу нивоа буке);
- носиоци пројеката, генератори буке, обавезни су да спроведу услове и мере којима се штетни ефекти буке могу спречити, смањити или отклонити (у поступку процене утицаја пројеката на животну средину вреднују се могући непосредни и посредни штетни ефекти буке на животну средину и здравље становништва и утврђују се услови и мере којима се штетни ефекти буке могу спречити, смањити или отклонити);
- носиоци пројеката, генератори буке, обавезни су да спроведу мере заштите од буке у складу са законом којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине, као услов за рад постројења и активности за које се издаје интегрисана дозвола;
- обавезне су мере заштите од прекомерне буке применом антизвучних баријера (природних - зелених баријера и појасева, вештачких баријера) уз мониторинг и контролу стања;
- обавезно је подизање заштиних баријера (вештачких и/или природних) према угроженим зонама и појединачним локацијама;
- планирати пејзажно обликовање и уређење линеарног, заштитног зеленила (обостраног) у зони саобраћајница, избором аутохтоних врста; избор врста за заштитно зеленило мора бити прилагођен зонским и локацијским условима, у складу са пејзажним и еколошко-биолошким захтевима;
- озелењавање паркинг простора вршити линеарном садњом; избор садног материјала засновати на аутохтоним, декоративним брзорастућим врстама.

3.2.2. Мере заштите природних целина

- 1) Очувати и унапредити природне и полуприродне елементе еколошких коридора у што већој мери:
 1. Обезбедити проходност међународног еколошког коридора:
 - а) за врсте влажних станишта очувањем обале Дунава у блиско-природном стању, односно применом еколошких типова обалоутврда које омогућују кретање животиња (нагиб мањи од 45° изван пристана, храпава површина, обезбедити зелене површине на сваких 150-200 m);
 - б) за врсте шумских и травних станишта обезбедити обилазницу око пристана моделирањем терена и формирањем комбинованог зеленог појаса са улогом локалног еколошког коридора;
 2. Планирање приступних саобраћајница треба да буде у складу са заштитом функционалности обилазног дела еколошког коридора: неопходно је обезбедити безбедне пролазе за ситне животиње и одговарајућу заштиту од осветљења и буке. Минимална удаљеност нових објеката (чија намена није везана директно за обалу) и јавних саобраћајница од међународног еколошког коридора реке Дунав треба да буде најмање 50 m од обале (кота воде код средњег водостаја);
 3. Планирати избор модела расвете за директно осветљење са заштитом од расипања светлости према небу и према еколошки осетљивим деловима простора. Избегавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације (тип и усмереност светлосних извора, минимално осветљење) у складу са потребама јавних површина;
 4. Ради очувања функционалности међународног еколошког коридора реке Дунав, као и у циљу заштите од распрострања буке, светлосног и других видова загађења у околни простор, план озелењавања треба да се остварује паралелно са изградњом и уређењем простора;
 5. Спречити ширење последица евентуалног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року. За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином предвидети одговарајуће хемијско-физичке мере (нпр. употреба биолошког средства за поспешивање разградње нафтних деривата) и биолошке мере санације;
 6. Поставити плутајуће баријере и системе за прихват евентуално исцурелог горива у случају акцидентних ситуација;
 7. Сав отпадни материјал збрињавати свакодневно након коришћења како не би ветром био однесен у водоток;
 8. У простору еколошког коридора забрањено је одлагање отпада и складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.);
 9. У случају загађења воде и земљишта инвеститор је у обавези да сноси трошкове санације;
- 2) У појасу од 200 m од станишта/еколошког коридора:
 1. Планирати одговарајућа решења заштите природних и блиско природних делова станишта од утицаја светлости: смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на најосетљивијим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл; избор модела расвете за директно осветљење са заштитом од расипања светлости према небу, односно према станишту;
 2. Планирати одговарајућа планска и грађевинско-техничка решења за смањење утицаја буке: лоцирање саобраћајница и активности који су извори буке на већем растојању од станишта, одговарајући распоред објеката или примена заштитних баријера према осетљивом простору, избор опреме која емитује мањи ниво буке, пригушење буке на самом извору настанка и сл;
 3. Резервисати простор за појас заштитног зеленила на локацијама на којима се најефикасније смањује утицај осветљења и ширење буке;

4. Услов за евентуалну изградњу укопаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор.
- 3) У појасу од 500 m од станишта/еколошког коридора:
 1. забрањују се планска решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова;
 2. за озелењавање није дозвољена примена инвазивних врста.
- 4) На стаништима строго заштићених и заштићених дивљих врста није дозвољено испуштање непречишћених и непотпуно пречишћених отпадних вода, складиштење опасних материја, одлагање чврстог отпада и других загађујућих материја, узимање земљишта за радове на изградњи и уређењу простора, као ни обављање осталих активности које нису у складу са очувањем интегритета станишта и постојећих природних вредности;
- 5) Планом размотрити одговарајуће мере за очување водних ресурса у складу са Законом о водама, поштовањем забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент; Поред забрана и ограничења која се односе на доспевање загађујућих материја у водно тело, у природни реципијент забрањено је испуштање термички загађених вода, у складу са Законом о водама;
- 6) Правна лица и предузетници дужни су да планирају примену одговарајућих мера у циљу смањења емисије загађујућих материја, у складу са Законом о заштити ваздуха који се односи на предузимање мера за максимално могуће смањење загађивања ваздуха, као и сагласно другим одредбама овог Закона које се односе на стационаране и покретне изворе загађивања;
- 7) Планирање заштите земљишта остварити спровођењем мера и активности за заштиту од загађења и деградације ради очувања његових природних особина и функција, сагласно Законом о заштити земљишта;
- 8) Планирати прописно складиштење отпада до његовог коначног збрињавања, а у складу са Законом о управљању отпадом према коме се управљање отпадом врши на начин којим се обезбеђује контрола и примена мера смањења: а) загађења вода, ваздуха и земљишта; б) опасности по биљни и животињски свет; в) опасности од настајања удеса, експлозија или пожара; г) негативних утицаја на пределе и природна добра посебних вредности; д) нивоа буке и непријатних мириса;
- 9) За потребе планирања предметних активности, имати у виду захтеве Уредбе о критеријумима за одређивање активности које утичу на животну средину према степену негативног утицаја на животну средину који настаје обављањем активности, износима накнада, узевши у обзир чињеницу да је одредбама ове Уредбе изградња грађевина и обављање грађевинских радова (сектор F, посебно 42.99 и 43.99), класификовано међу делатностима које имају утицај на животну средину;
- 10) Сагласно одредбама садржаним у оквиру Листе II тачка 5. Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, размотрити израду одговарајуће процене могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних ефеката на животну средину (воде, ваздуха, земљишта, биодиверзитета...) кроз израду студије процене утицаја на животну средину;
- 11) У складу са Законом о заштити животне средине, правна и физичка лица дужна су да, између осталог, у обављању својих делатности обезбеде „рационално коришћење природних богатстава, урачунавање трошкова заштите животне средине у оквиру инвестиционих трошкова, примену прописа, односно предузимање мера заштите животне средине, у складу са законом“;
- 12) Обезбедити поштовање и осталих одредби везаних за безбедност по животну средину у обављању предметних активности примењујући друге позитивне прописе, техничке стандарде и остала референтна документа;

Уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.), а која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да то пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска и да предузме мере њихове заштите од уништења, оштећивања или крађе

3.2.3. Мере заштите живота и здравља људи

Приоритетну меру у циљу заштите живота и здравља људи у границама обухвата Плана представља одрживо управљање природним вредностима и заштитом животне средине.

Мере заштите живота и здравља сваког појединца проистичу из Закона о здравственој заштити.

У циљу одговарајуће друштвене бриге о здрављу становништва, дефинисано је да се на нивоу републичких програма у области заштите здравља од загађене животне средине дефинишу мере заштите и превентиве од:

- штетних утицаја проузрокованих опасним материјама у ваздуху, води и земљишту,
- одлагања отпадних материја,
- опасних хемикалијама,
- извора јонизујућих и нејонизујућих зрачења,
- буке и вибрација.

Осим редовних мера за заштиту живота и здравља људи, дефинисаних овим Законом, на територији Републике и јединице локалне самоуправе неопходно је дефинисати и мере заштите у случају ванредних ситуација и пожара.

3.2.4. Услови и мере заштите непокретних културних добара

Приликом планирања земљаних радова већег обима на изградњи инфраструктуре, инвеститори изградње обавезни су да пријаве радове надлежном Покрајинском заводу за заштиту споменика културе, како би се благовремено обезбедио археолошки надзор и контрола земљаних радова. Код утврђивања нових траса саобраћајних и инфраструктурних коридора, обавезно је детаљно рекогносцирање терена дуж трасе.

У случају да се приликом извођења земљаних и других радова при изградњи открију до сада нерегистровани непокретни и покретни археолошки налази, инвеститор, односно извођач радова је обавезан да без одлагања прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе, да предузме све мере да се налази не униште и не оштете и да се сачувају на месту и у положају у коме су откривени, као и да омогући стручној служби да обави археолошка истраживања и документовање на површини са откривеним непокретним и покретним културним добрима.

За све радове на објектима и локалитетима који подлежу мерама заштите на основу Закона о културним добрима обавеза је инвеститора да прибави услове и сагласност Покрајинског завода за заштиту споменика културе Петроварадин.

Забрањује се неовлашћено ископавање, одношење грађевинског материјала, као и прикупљање површинских археолошких налаза са локалитета.

3.2.5. Мере енергетске ефикасности изградње

Смањење потрошње свих врста енергије, уз обезбеђење истих или бољих услова коришћења и функционисања објекта јесте циљ енергетске ефикасности изградње, заштити животне средине и климатских услова доприноси смањење потрошње необновљивих извора енергије (фосилних горива) и коришћење обновљивих извора енергије.

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производњу енергије.

Развој и коришћење нових и обновљивих облика енергије уз подстицање градитеља и власника објеката да примене енергетски ефикасна решења и технологије ради смањења текућих трошкова јесте основни циљ енергетске ефикасности изградње. Са што мање утрошене енергије енергетски ефикасном градњом треба обезбедити удобан и комфоран боравак у објекту у свим временским условима.

Повећање енергетске ефикасности обезбедити са:

- изградњом пешачких и бициклических стаза и смањења коришћења моторних возила;
- подизањем зеленила, уз саобраћајне коридоре (смањује се загревање тла и ствара се природни амбијент за шетњу, вожњу бицикла и друге начине кретања);
- пројектовањем и позиционирањем зграда према климатским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката, подизањем зелених кровова, као компензација окупираном земљишту;
- изградњом малих система за производњу енергије унутар планираних комплекса, на бази обновљивих извора енергије (сунце, геотермалне воде, и др.) и изградњом даљинских или централизованих система грејања и хлађења.

За потребе повећања енергетске ефикасности, при пројектовању, изградњи и касније експлоатацији објеката, као и при опремању енергетском инфраструктуром, применити следеће мере:

- максимално користити нова техничка и технолошка решења у циљу енергетски ефикасније градње и употребе објеката;
- користити потенцијал обновљивих извора енергије локације: енергију сунца, подземних вода, ветра и сл., применом стаклених башти, фотонапонских панела, соларних колектора, топлотних пумпи и сл. (топлотне пумпе код ових система могу радити у режиму грејања зими, а у режиму хлађења у току лета тако да се постиже угодна и равномерна клима током читаве године);
- оријентацијом и функционалним концептом објекта максимално искористити сунчеву енергију за загревање објекта (оријентација према јужној, односно источној страни света), груписати просторије сличних функција и сличних унутрашњих температура (нпр. помоћне просторије оријентисати према северу) и сл;
- пројектовати облик објекта којим се може обезбедити што је могуће енергетски ефикаснији однос површине и запремине омотача објекта у односу на климатске факторе и намену зграде;
- обезбедити максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими, односно заштите од прегревања у току лета адекватним засенчењем;
- оптимализовати величину отвора (прозора, светларника и др.) како би се смањили губици енергије, а просторије добиле довољно светлости и природну вентилацију;
- заштитити делове објекта зеленилом и другим мерама који су лети изложени јаком сунчевом зрачењу, а зими ветровима (на јужној и западној страни садити листопадно дрвеће, а на северној зимзелено);
- размотрити могућност постављања тзв. зелених кровова и фасада, као и коришћење атмосферских и отпадних вода;
- користити систем природне вентилације (вентилациони канали, прозори, врата и други грађевински отвори), тако да губици топлоте у зимском периоду и топлотно оптерећење у летњем периоду буду што мањи;
- при пројектовању термотехничких система, предвидети елементе система грејања, климатизације и вентилације са високим степеном корисности;
- системе централног грејања пројектовати и изводити, тако да се омогући централна и локална регулација и мерење потрошње енергије за грејање;
- употребљавати енергетски ефикасна расветна тела.

Објекти високоградње морају бити пројектовани, изграђени, коришћени и одржавани на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства. Ова својства се утврђују издавањем сертификата о енергетским својствима, који чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе.

Мере за постизање енергетске ефикасности постојећих објеката су следеће:

- при реконструкцији објекта, а у циљу постизање енергетске ефикасности, дозвољено је накнадно извођење спољне топлотне изолације зидова уколико се врши у складу са законом, при чему треба водити рачуна о очувању функционалне и обликовне целовитости зграде и у складу је са мерама заштите надлежног органа за објекте који су у режиму заштите;
- уколико се зид који се санира налази на регулационој линији, односно граници са суседном парцелом, дозвољава се реконструкција за потребе постизања енергетске ефикасности објекта уз сагласност власника суседне јавне/приватне парцеле;
- дозвољено је накнадно формирање стакленика (уколико за то постоје техничке могућности и ако се елаборатом докаже побољшање енергетске ефикасности зграде), елиминисање „хладних мостова“ и смањење енергетских губитака постављањем топлотне изолације на зидове, кровове и подове, замена столарије новом која има добре термоизолационе карактеристике, а све у циљу спречавања неповратних губитака дела топлотне енергије;
- примењивати мере за постизање енергетске ефикасности прописане за планиране објекте у максималној мери у којој услови постојећег објекта то дозвољавају;
- уградња система грејања и припреме санитарне топле воде (замена и модернизација котлова и горионика, уградња нових енергетских система, прелазак са прљавих горива на природни гас или даљинско грејање, замена и модернизација топлотних подстаница, регулација температуре, уградња термостатских вентила, делитеља и мерача топлоте и друге мере).

Сви објекти подлежу обавези спровођења енергетског прегледа. За све јавне објекте је обавеза да се спроводе програм енергетске ефикасности који доноси јединица локалне самоуправе, а који нарочито садржи планирани циљ уштеда енергије, преглед и процену годишњих енергетских потреба, план енергетске санације и одржавања јавних објеката, као и планове унапређења система комуналних услуга (даљинско грејање и хлађење, водовод, јавна расвета, управљање отпадом, јавни транспорт и др.).

Инвеститори објекта у изградњи, односно објекта који се реконструише су дужни да грејну инсталацију сваког објекта предвиђеног за прикључење на неки од система снабдевања топлотном енергијом опреме уређајима за регулацију и/или мерење предате топлотне енергије.

Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика објекта не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравано коришћење простора.

3.2.6. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода, акцидентних ситуација и ратних дејстава

3.2.6.1. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору за који се План ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавања њиховог дејства. Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама утврђују се конкретне мере и активности у циљу спречавања и ублажавања последица од катастрофа, кроз План смањења ризика катастрофа и План заштите и спасавања.

Мере заштите од *земљотреса* подразумевају правилан избор локације за градњу објеката, примену одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примену важећих грађевинско-техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју. При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета (VII-VIII степен MCS), како би се максимално предупредила могућа оштећења објеката под сеизмичким дејством. Мере заштите од земљотреса обезбедиће се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно, прописане минималне ширине саобраћајних коридора и минималне међусобне удаљености објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања.

Уређењем Ешиковачког бујичног потока решиће се проблем *поплава* које проузрокује овај поток. Одвођење атмосферских вода са виших делова насеља оријентисаће се према Стражиловачком потоку, преко канализационог система.

Заштита од *града* се обезбеђује лансирним (противградним) станицама. Према подацима РХМЗ у обухвату Плана, а унутар заштитне зоне од 500 m, нема изграђених лансирних станица.

Основне мере заштите од *ветра* су дендролошке мере које су планиране као ветрозаштитни појасеви уз саобраћајнице и канале.

Најефикаснија мера заштите од *суше* је примена наводњавања, која елиминише неповољне услове снабдевања биљака водом, регулише водни биланс земљишта чиме се стварају повољни услови за високу и стабилну биљну производњу.

Узроци избијања *пожара* (на отвореном и затвореном простору) могу настати услед људске непажње, атмосферског пражњења (муња, гром), топлотног деловања сунца, експлозије и техничких разлога. У погледу мера заштите од пожара, у фази пројектовања и изградње објеката отребно је применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара.

Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите и обезбеђује се:

- поштовањем задатих регулационих и грађевинских линија;
- дефинисањем изворишта за снабдевање водом и обезбеђивањем капацитета насељске водоводне мреже, односно довољне количине воде за ефикасно гашење пожара;
- градњом саобраћајница према датим правилима (потребне минималне ширине, минимални радијуси кривина и сл.);
- обезбеђивањем услова за рад ватрогасне службе (приступних путева и пролаза за ватрогасна возила);
- поштовањем прописа при пројектовању и градњи објеката (безбедносни појасеви између објеката, којима се спречава ширење пожара и експлозије, као и сигурносна удаљеност између објеката);
- евакуацијом и спасавањем људи.

Такође, неопходно је да надлежни орган у процедури издавања локацијских услова, за објекте који су обухваћени Планом, прибави посебне услове у погледу мера заштите од пожара и експлозија од Министарства унутрашњих послова (Одељења у саставу Сектора за ванредне ситуације).

3.2.6.2. Општи услови и мере заштите од акцидентних ситуација и техничко технолошких удеса

Министарство заштите животне средине, поред осталог, води регистар постројења и утврђује и води евиденцију о оператерима и севесо постројењима/комплексима са повећаном вероватноћом настанка хемијског удеса или са повећаним последицама тог удеса, због њихове локације, близине сличних постројења или због врсте ускладиштених опасних материја („домино ефекат“). Такође, води и регистар постројења те утврђује севесо оператере и постројења/комплексе чије активност могу изазвати хемијски удес са прекограничним последицама.

У складу са достављеним условима надлежног Министарства (Министарство заштите животне средине), а на основу доступних података, утврђено је да се на територији Општине Сремски Карловци налазе се два севесо комплекса „нижег реда“, који се не налазе у обухвату Плана. Како ефекти великих хемијских удеса на поменутом комплексу не могу угрозити обухват Плана, надлежни орган (Министарство заштите животне средине) сматра да није потребно детаљније разматрати могуће ефекте великих хемијских удеса наведених комплекса.

У случају изградње нових севесо постројења/комплекса, а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, као полазни основ за идентификацију повредивих објеката разматра се удаљеност од минимум 1000 m од граница севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне – зоне опасности, одређује на основу резултата моделирања ефеката удеса.

3.2.6.3. Општи услови и мере заштите од ратних дејстава

За простор који је предмет израде Плана детаљне регулације, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље коју прописује надлежни орган.

У складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Склањање људи, материјалних и културних добара подразумева планирање и коришћење постојећих склоништа, других заштитних објеката, прилагођавање нових и постојећих комуналних објеката, као и објеката погодних за заштиту и склањање.

Препорука је да се део, или цела плоча приземља новопроекттованих објеката гради као ојачана како би издржала њихово урушавање.

3.3. НАЧИН НА КОЈИ СУ ВРЕДНОВАНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА

У Прилогу И Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја.

Критеријуми се односе, са једне стране на процену планских решења са аспекта значаја плана за заштиту животне средине и начина на који су проблеми заштите животне средине превазиђени са становишта могућих утицаја на чиниоце животне средине, а са друге стране критеријуми се односе на вредновање карактеристика тих утицаја (вероватноћа, интензитет, временска и просторна димензија итд.).

У поступку анализе утицаја планских решења у складу са Законом анализирани су карактеристике утицаја према следећим критеријумима:

1) Вероватноћа настанка утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Плана.

Вероватноћа утицаја може бити од потпуно извесне (100%), до ситуације у којој је утицај готово невероватан.

Ова чињеница је посебно важна јер тако одређено планско решење које генерално има изразито јак нпр. негативан утицај, у конкретном случају може бити потпуно невероватно, па се самим тим његов утицај не може окарактерисати као стратешки значајан.

2) Интензитет и значај утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

3) Просторне размере утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Могућ утицај ван граница државе	ТГ	Трансгранични
Могућ утицај на националном нивоу	Н	Државни
Могућ утицај на регионалном нивоу	Р	Регионални
Могућ утицај на нивоу општине	О	Општински
Могућ утицај у некој зони, делу општине	Л	Локални

4) Сложеност /реверзибилност

- Реверзибилан -повратан процес (**Р**) - ефекти утицаја у окружењу се могу анулирати sukcesивним процесом;
- Иреверзибилан - неповратан утицај (**И**) - штете су толико велике да се првобитно стање не може вратити.

5) Временска димензија

Према времену трајања утицаји се могу поделити на:

- **Привремен (П)** - утицај траје краћи временски период;
- **Повремен (ПО)** - утицај се повремено јавља и кратко траје;
- **Трајан (Т)** - последице утицаја су трајног карактера.

6) Број изложених становника

7) Прекогранична природа утицаја

Утицаји планираних активности у обухвату Плана, иако је у непосредној близини државне границе, немају прекограничне утицаје.

Вредновања карактеристика утицаја извршено је према критеријумима дефинисаним Законом о стратешкој процени утицаја а на основу презентованих матрица.

Табела 7. Карактеристике утицаја у фази изградње планиране инфраструктуре и објеката који су предмет израде Плана

Врста утицаја	Вероватноћа	Интензитет и значај	Просторне размере	Сложеност/ реверзибилност	Временска димензија	Број изложених људи
Загађење ваздуха	М	-2	Л	Р	ПО	10
Загађење површинских вода	М	-1	Л	Р	ПО	≥1000
Девастација и загађење земљишта	М	-1	Л	Р	Т	-
Девастација станишта и биљног покривача	И	-1	Л	Р	ПО	-
Угрожавање фауне	М	-1	Л	Р	ПО	-
Угрожавање природних добара	М	-1	Л	Р	ПО	-
Угрожавање културних добара	Н	0	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	М	-1	Л	И	Т	-
Угрожавање здравља и безбедности људи	М	-1	Л	Р	ПО	≥1000

Табела 8. Карактеристике утицаја у фази експлоатације планираних инфраструктурних и других објеката који су предмет Плана

Врста утицаја	Вероватноћа	Интензитет и значај	Просторне размере	Сложеност/ реверзибилност	Временска димензија	Број изложених људи
Загађење ваздуха	М	-1	Л	Р	П	10
Загађење површинских вода	М	-1	Л	Р	П	≥1000
Девастација и загађење земљишта	М	-1	Л	Р	ПО	-
Девастација станишта и биљног покривача	И	0	Л	Р	П	-
Угрожавање фауне	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање природних добара	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање културних добара	Н	0	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	И	-1	Л	И	П	-
Угрожавање здравља и безбедности људи	В	0	Л	Р	-	≥1000

4. ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ, РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА И ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА, КУМУЛАТИВНА И СИНЕРГЕТСКА ПРИРОДА УТИЦАЈА ПЛАНА

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15.), стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на планском подручју.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

Имајући у виду да опште дефинисана планска решења обухватају и посебна планска решења, а са аспекта заштите животне средине односно циљева СПУ, нема суштинске разлике у вредновању посебних циљева у односу на посебне циљеве СПУ који се свакако своде на правила уређења и коришћења простора.

У наредној табели приказана су због поједностављености поступка, области планских активности и посебна планска решења, а након тога су у вредновањима оцењене само области планских активности.

Табела 9. Планска решења у Нацрту плана обухваћена проценом утицаја

Бр.	ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПО ОБЛАСТИМА
Заштита природних ресурса	
1.	Успостављање континуираног мониторинга квалитета ваздуха, подземних и површинских вода, земљишта и буке
2.	Формирање заштитних појасева зеленила
Заштита подручја значајних за очување природе	
3.	Усклађивање свих планираних активности са мерама прописаним за међународне еколошке коридоре, имајући у виду чињеницу да је Дунав међународни еколошки коридор
4.	Усклађивање свих планираних активности са мерама приписаним за локалне еколошке коридоре, имајући у виду чињеницу да је Ешиковац поток локални еколошки коридор
5.	Усклађивање активности у обухвату Плана са условима и мерама Покрајинског завода за заштиту природе
Становништво и привредне активности	
6.	Уређење локалитета у функцији привредних активности а у складу са основним принципима одрживог развоја
Управљање отпадом	
7.	Обезбеђење адекватног простора за привремено одлагање комуналног и других врста отпада на територији обухвата Плана у складу са Законом
Унапређење водне и комуналне инфраструктуре	
8.	Обезбедити одговарајуће услове и одговарајућу комуналну опремљеност простора у обухвату Плана (водовод, канализација отпадних вода и канализација атмосферских вода)
9.	формирање акваторије пристаништа на начин да се омогући несметан и безбедан боравак пловила у свим условима течења
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	
10.	Изградња комплекса међународног путничког пристаништа – МПП-а
11.	Изградња и осталих комплементарних објеката МПП-а (управа, контролне и царинске службе, помоћни и сервисни садржаји и др.)
Изградња и реконструкција енергетске инфраструктуре	
12.	Обезбеђење електроенергетске инфраструктуре свих напонских нивоа за све кориснике у простору.
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	
13.	У складу са важећим уредбама и мерама заштите природе, могуће је коришћење обновљивих и других извора енергије: биомаса, биогаз, соларна енергија
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	
14.	Потпуна дигитализација електронске комуникационе мреже и објеката и изградња широкопојасне мреже.
Заштита културног наслеђа	
15.	Заштита културног наслеђа у складу са Законским одредбама и условима Покрајинског завода за заштиту споменика културе.
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	
16.	Примена мера заштите у складу са мерама заштите од ванредних ситуација

У Табели 9 на основу вредновања дефинисаног у Табели 10 извршена је анализа кумулативних и синергетских утицаја планских решења.

Табела 10. Вредновање карактеристика утицаја Плана

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Природа утицаја	Интензитет активности у простору	Временска димензија	Просторна димензија
Позитиван (+) Негативан (-) Неутралан (Н)	Известан (И) Могућ (М) Није могућ(НМ)	Кумулативан (К) Кумулативан синергетски (КС) Синергетски (СИ) Појединачан- спорадичан (ПС)	Јак позитиван (ЈП) Позитиван (П) Мањи негативан (МН) Негативан (НГ)	Краткорочан (Кр) Средњорочан Ср) Дугорочан (Др)	Локални (Л) Регионални(Рег) Национални (Нац)

Табела 11. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

Циљеви стратешке процене

- А. Комунално опремање планског подручја за потребе пристаништа и остале планиране садржаје уз интегрисање превентивних мера заштите;
 Б. Снабдевање довољном количином воде за санитарну употребу, противпожарну заштиту и воде за технолошке процесе, изградња канализационе мреже и одвођење отпадних вода на ППОВ;
 В. Формирање зелених површина;
 Г. Дефинисање и примена мера заштите природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, флоре и фауне) и природних вредности у међународном еколошком коридору реке Дунав;
 Д. Дефинисање и примена мера заштите од ванредних ситуација;
 Ђ. Дефинисање и примена програма праћења стања животне средине.

Врста утицаја	Циљеви стратешке процене																	
	А			Б			В			Г			Д			Ђ		
Загађење ваздуха	+	М	КС	+	И	/	+	И	КС	+	И	КС	+	М	КС	+	М	КС
	П	Др	Л	/	Др	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л	МН	Др	Л
Загађење површинских вода	+	И	КС	+	И	/	+	И	КС	+	И	КС	+	М	КС	+	М	КС
	П	Др	Л	ЈП	Др	Р	П	Ср	Л	+	Ср	Л	МН	Др	Л	МН	Др	Р
Девастација и загађење земљишта	+	И	КС	+	/	КС	+	И	КС	+	И	П	+	М	КС	+	М	КС
	МН	Др	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л	МН	Кр	Л
Девастација станишта и биљног поквирача	+	М	С	Н	/	/	Н	М	ПС	Н	М	П	+	М	КС	+	М	КС
	П	Кр	Л	П	Кр	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л	МН	Кр	Л
Угрожавање фауне	+	М	С	Н	М	С	Н	М	С	Н	И	С	+	М	КС	+	М	КС
	П	Кр	Л	П	Кр	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л	МН	Др	Л
Угрожавање и утицаји природних добара	+	М	КС	+	М	СИ	+	М	КС	+	М	СИ	+	М	КС	+	М	КС
	П	Др	Л	П	Др	Р	П	Др	Л	П	Ср	Р	МН	Др	Р	МН	Др	Р
Угрожавање и утицаји на културна добра	+	НМ	Л	+	/	КС	Н	НМ	ПС	+	НМ	Л	+	М	КС	+	М	КС
	П	Кр	С	/	-	Л	П	Ср	Л	П	Ср	С	МН	Др	Л	МН	Др	Л
Нарушавање предеоних вредности	+	НМ	КС	+	/	/	Н	И	ПС	+	М	СИ	+	М	КС	+	М	КС
	МН	Кр	Л	П	-	Кр	Л	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л	МН	Др	Л
Угрожавање здравља и безбедности људи	+	М	КС	Н	И	КС	Н	М	КС	Н	М	КС	+	М	КС	+	М	КС
	П	Кр	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	МН	Др	Л	МН	Др	Л

На основу вредновања величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја, може се закључити да ће утицаји планских решења имати у највећој мери повољан утицај са аспекта животне средине. Са аспекта просторних размера велики број планских решења, по областима, имаће локални значај. У односу на вероватноћу утицаја, највећи број планских решења, по областима има изванредно позитиван утицај на заштиту животне средине предметног подручја, уз активну примену мера заштите животне средине.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Израда пројекта парцелације и препарцелације обавезна је ради формирања јединствених грађевинских парцела за површине јавне намене и то за уређење и изградњу јавних објеката и површина.

За потребе урбанистичко-архитектонске разраде камп одморишта неопходна је израда урбанистичког пројекта за урбанистичко-архитектонску разраду локације. Израда урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локације по захтеву инвеститора могућа је за све планиране зоне.

Израда урбанистичко-архитектонског конкурса није обавезујућа, али је могућа по жељи инвеститора.

Процене утицаја пројеката на животну средину

Чланом 3. Закона о процени утицаја на животну средину дефинисано је да су „Предмет процене утицаја пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката који могу имати значајан утицај на животну средину.

Предмет процене утицаја су и пројекти који су реализовани без израде студије о процени утицаја, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе (у даљем тексту: процена утицаја затеченог стања).

Процена утицаја врши се за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водне инфраструктуре, управљања отпадом и комуналних делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра.“

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката, за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је то прописано поменутиим Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПЛАНА

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у Плану могле успешно имплементирати у планском периоду.

Чланом 17. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10), програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана садржи нарочито:

1. Опис циљева плана и програма;
2. Индикаторе за праћење стања животне средине;
3. Права и обавезе надлежних органа;
4. Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја;
5. Друге елементе у зависности од врсте и обима плана.

Законом о заштити животне средине дефинисано је да Република односно јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине, у складу са овим и посебним законима.

Према члану 69. наведеног Закона, циљеви Програма праћења стања животне средине су:

- Обезбеђење мониторинга;
- Дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;
- Одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;
- Дефинисање мониторинга загађивача;
- Успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача;
- Увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА

Планом су дефинисани следећи посебни циљеви:

- стварање планског основа за уређење и изградњу путничког пристаништа у Сремским Карловцима са неопходним пратећим садржајима у складу са прибављеним условима;
- дефинисање површина јавне намене у складу са Законом и прописима;
- дефинисање услова уређења и грађења;
- дефинисање прикључака на јавну комуналну инфраструктуру планираних садржаја, тј. квалитетно инфраструктурно повезивање како постојећих тако и планираних садржаја;
- дефинисање и спровођење мера заштите животне средине, природних и културних добара.

2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду дефинисане циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, који је у планском периоду неопходно пратити како би се могла вршити оцена планских решења односно њихов позитиван утицај на подручје обухваћено Планом.

Предлог индикатора за праћење стања животне средине предлаже се на основу дефинисаних циљева стратешке процене и дат је у тачки II.3.

2.1. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало ка смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

Подаци добијени у мрежама аутоматског и мануалног мониторинга квалитета ваздуха обрађују се анализирају и интерпретирају у складу са важећим прописима:

- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10, 63/13);
- Уредба о одређивању зона и агломерација („Службени гласник РС”, бр. 58/11 и 98/12);
- Уредба о утврђивању програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи („Службени гласник РС”, број 58/11);
- Правилник о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и о начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама („Службени гласник РС”, број 84/10).

У складу са чланом 8. Закона о заштити ваздуха оцењивање квалитета ваздуха врши се за следеће полутанте: **сумпор диоксид, азот диоксид и оксиде азота, суспендоване честице, олово, бензен, угљенмоноксид, приземни озон, арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен.**

Захтеви квалитета ваздуха дефинисани за полутанте, који имају потврђен штетан утицај на здравље популације (граничне вредности, толерантне вредности, границе оцењивања и толеранције, циљне вредности и дугорочни циљеви) ближе су прописани Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Додатно, прописане су и границе (критични нивои, циљне вредности) за поједине полутанте за заштиту вегетације (сумпор диоксид, азотни оксиди, озон).

Уредбом су дефинисани и прагови обавештавања и прагови упозорења за поједине полутанте, као и критични нивои за заштиту вегетације.

За наменска мерења појединих полутаната, у зонама и агломерацијама у којима се налазе различити извори емисије полутаната који могу утицати на ниво загађености ваздуха, прописане су максимално дозвољене концентрације (гасовите неорганске, органске и канцерогене материје, укупне суспендоване честице, укупне таложне материје и чађ).

Оцењивање квалитета ваздуха, на основу измерених концентрација загађујућих материја у ваздуху, врши се применом критеријума за оцењивање у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се према закону и на основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења ваздуха.

У складу с тим предметним Извештајем сугерише се обавеза вршења контрола квалитета ваздуха у зони пристана пловила а у контакту са копненим саобраћајним површинама.

Додатно, Студијом процене утицаја на животну средину по мишљењу надлежне службе за област заштите животне средине, а у складу са технологијом рада, утврдиће се тачна потреба вршења мониторинга.

2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ

Законом о заштити животне средине су дате и основне смернице заштите вода. Чланом 23. овог закона дефинисано је да се заштита и коришћење вода остварује интегралним управљањем водама, предузимањем мера за њихово очување и заштиту у складу са посебним законом.

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшање вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода.

Оцену еколошког и хемијског статуса вода потребно је вршити у складу са:

- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода
- Правилником о референтним условима за типове површинских вода
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање

Анализа квалитета подземних вода које се користе за водоснабдевање врши се на основу Правилника о хигијенској исправности воде за пиће.

У обухвату Плана се не врши системско праћење квалитета површинских вода, те се предметном Стратешком проценом предвиђа **потреба за анализом воде реке Дунав низводно од планираног пристаништа.**

2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА

Обавеза успостављања систематског мониторинга земљишта на простору Републике Србије дефинисана је Законом о заштити животне средине, Законом о заштити земљишта, Уредбом о граничним вредностима загађујућих штетних и опасних материја у земљишту и Уредбом о системском праћењу стања и квалитета земљишта.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници, који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта, дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета у складу са његовом наменом.

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које се утврди евидентна угроженост параметара стања животне средине.

Локације на којима је депонован незагађен материјал од ископавања (земља) не припадају контаминираним локацијама.

Предметном стратешком проценом предвиђа се праћење квалитета земљишта, односно вршење нултог мониторинга квалитета земљишта пре изградње нових објеката у функцији пристаништа, као и нових објеката у оквиру садржаја на подручју обухвата Плана. Након тога, периодично у складу са обавезама које ће проистећи из Студије утицаја пројекта на животну средину.

Државна мрежа локалитета успоставља се за праћење квалитета земљишта на нивоу Републике Србије на локалитетима на којима је дошло или може доћи до загађења земљишта и који су од посебног интереса за Републику Србију.

2.4. МОНИТОРИНГ БУКЕ

Директива о заштити од буке 2002/49/ЕЦ и примена Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини, („Службени гласник РС“, број 75/10) има за циљ да се спрече или смање штетни ефекти буке на становништво, као и да се формира адекватна база података на основу које ће се спроводити системске мере за смањивање буке.

Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10) дефинисане су граничне вредности индикатора буке по зонама, зависно од њихове намене. Највиши дозвољени нивои спољне буке ЛАе_q у дБ дати су у табели 13.

Табела 12. Највиши дозвољени нивои спољне буке ЛАе_q у дБ

Зона	Намена простора	Највиши дозвољени ниво спољне буке ЛАе _q у дБ (А)	
		дан	ноћ
1	Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	45
2	Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
3	Чисто стамбена зона	55	45
4	Пословно стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја и дечија игралишта	60	50
5	Градски центар, занатска, трговачко административна управна зона са становима, зоне дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
6	Индустријска складишта и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони у којој се граничи	

С обзиром да на подручју обухваћеном Планом нема успостављених места за мерење буке, потребно је у близини саобраћајнице и пристаништа поставити једно мерно место за праћење буке.

2.5. ЗАКОНСКИ ОКВИР

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“ бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 95/18-др. закон);
- Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);

- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 50/12);
- Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19);
- Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 96/21);
- Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС”, број 74/11);
- Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС”, број 33/16);
- Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 114/13);
- Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину њиховог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС”, број 17/17) и др.

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине, иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуирану контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији, који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Мониторинг загађивача

Оператер постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине дужан је да, у складу са законом, преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) Прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
- 2) Обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, Аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач је дужан да изради план обављања мониторинга, да води редовну евиденцију о мониторингу и да доставља извештаје, у складу са овим законом.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи Аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

Неочекивани негативни утицаји могу се јавити у виду следећих појава:

- Могућих негативних утицаја у случају неусвајања Плана;
- Могућих негативних утицаја при имплементацији Плана у фази реализације планираних намена, објеката и садржаја, а при одступању од одредби Плана;
- Могућих негативних утицаја реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката - објеката).

Неочекивани негативни утицаји у случају неусвајања Плана представљају потенцијалну опасност од непланског и неконтролисаног коришћења простора.

Највећа опасност од појаве негативних, дугорочних, сложених, иреверзибилних утицаја и негативних ефеката, представља статус, стање и капацитет животне средине и здравље становништва.

Такође, неусвајање плана довело би до последице – немогућности формирања пристаништа за бродове и самим тим стагнирања насеља у економском смислу.

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Плана и у фази реализације планираних намена, односно извођење радова без услова и сагласности надлежних органа и институција, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката - објеката, постројења, радова) се морају спречити урбанистичким и техничким мерама заштите, мерама спречавања и отклањања насталих узрока, санације последица и успостављање мониторинга животне средине.

За предметни План, од фазе припреме, израде материјала за рани јавни увид и нацрта Плана до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу безбедне реализације планираних намена простора. У наведеном процесу утврђено је да постоји вероватноћа појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, те је прописан и начин поступања у случају таквих појава.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја одређен је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. Извештај је израђен на основу планске документације, расположивих статистичких података, као и података добијених за потребе израде Плана и Стратешке процене, као и валоризације терена.

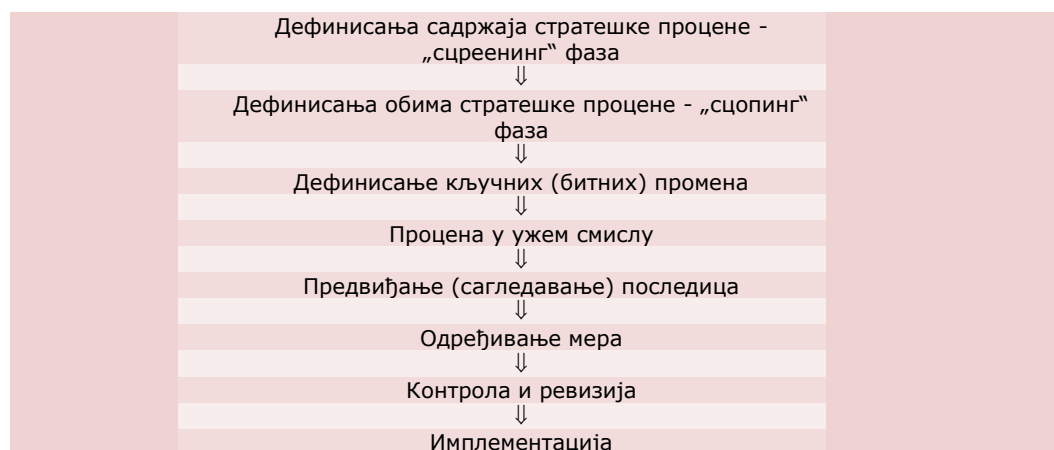
У Извештају су анализирани све Планом предвиђене активности, извршена је синтезна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину и на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине, у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Фазе израде Стратешке процене утицаја на животну средину су:

- Одлучивање о изради стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину као саставног дела одлуке о изради планског документа;
- Одређивање садржаја стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одговарајућег програмског основа за израду стратешке процене утицаја на животну средину (тзв. „сцопинг репорт“) у оквиру Плана;
- Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Општи методолошки поступак који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени састоји се из неколико општих фаза, и то:

Методолошки основ, за израду Извештаја, у ужем смислу представљају методе научног истраживања (анализа и синтеза, компаративни метод, индукција и дедукција, статистички метод, картографски метод и др.), односно примењене методе праћења стања објеката, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

Истовремено са применом метода научног истраживања, коришћена су страна и домаћа искуства и упутства за примену „Стратешке директиве“, пре свега искуства из Европске Уније. Посебно су значајне методе из „Практичног упутства за примену ЕУ Директиве 2001/42/ЕЦ на урбанистичке и просторне планове“.

Анализирајући поступак израде Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, може се закључити да се он састоји, условно говорећи, из четири фазе:

- Полазне основе, анализа и оцена стања;
- Процена могућих утицаја на животну средину;
- Мере заштите животне средине и
- Програм праћења стања животне средине.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања је недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Плана.

Примењени метод рада

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Плана на животну средину.

Стратешка процена предметног Плана ради се са циљем обезбеђивања заштите животне средине и одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме, израде и доношења Плана, а на основу донете Одлуке о изради Стратешке процене.

Главни задатак Стратешке процене је да олакша благовремено и систематично разматрање могућих утицаја на животну средину на нивоу стратешког доношења одлука о плановима и програмима уважавајући принципе одрживог развоја.

Интегрисањем поступка стратешке процене утицаја у процес припреме, израде и доношења Плана омогућава се ефикаснија инструментализација стратешке процене утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању.

Садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, дефинисан је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину и Одлуком о изради стратешке процене.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину планског документа представља завршни документ стратешке процене и саставни је део планског документа. Садржина Извештаја дефинисана је у складу са одредбама члана 12. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и има следећа поглавља:

1. Полазне основе стратешке процене;
2. Општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора;
3. Процена могућих утицаја плана на животну средину;
4. Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
5. Програм праћења стања (мониторинг) животне средине у току спровођења Плана;
6. Приказ коришћене методологије у изради Стратешке процене и тешкоће у изради Стратешке процене;
7. Приказ начина одлучивања;
8. Закључна разматрања до којих се дошло током израде Извештаја.

Примењена методологија заснована је на квалитативном и квантитативном вредновању животне средине на планском подручју, непосредном и ширем окружењу, као основе за валоризацију простора за даљи одрживи развој. Методологија се усавршава из године у годину и углавном је у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду Стратешке процене у ЕУ.

У односу на дефинисане циљеве стратешке процене, врши се процена утицаја одабраних планских решења на животну средину.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Уређење простора заснива се интегрисаном планирању простора, као и на хоризонталној и вертикалној координацији.

Хоризонтална координација подразумева повезивање са суседним општинским, регионалним и међународним територијама у току планирања ради решавања заједничких функција и интереса, као и повезивање и партиципацију свих учесника у просторном развоју.

Вертикална координација подразумева успостављање веза свих нивоа просторног и урбанистичког планирања и уређења простора, од националног, покрајинског ка регионалном и даље ка локалном нивоу.

Паралелно са тим, **Закон о стратешкој процени утицаја**, члан 4. дефинише 5 основних начела стратешке процене: **начело одрживог развоја, начело интегралности, начело предострожности, начело хијерархије и координације и начело јавности.**

Такође, ПП РС, основни плански документ просторног планирања и развоја у Републици Србији који представља плански основ за израду и овог плана, у погледу заштите животне средине припремљен је као одржив, са предвиђеним одрживим развојем у погледу равномерног регионалног развоја, заштите природе и биодиверзитета, развоја привреде, развоја инфраструктуре и унапређења квалитета живота.

У току израде Извештаја о стратешкој процени, поред недостатка одговарајућих смерница и упутстава, како је наведено у претходном поглављу, обрађивач се сусрео и са проблемом недостатка података о постојећем стању животне средине на простору у обухвату Плана.

Информациона основа која је коришћена за Стратешку процену, највећим делом је преузета из достављене документације за потребе израде Плана.

При оцени планских решења уочен је проблем у практичној примени индикатора. С обзиром на то да не постоје егзактни подаци о стању квалитета свих медијума на територији Плана, није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Плана.

Такође, проблематика при изради стратешке процене огледа се и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину у односу на стратешке процене утицаја планских докумената на животну средину. Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, односно да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Након доношења Одлуке о изради Плана, и као прва фаза израде Плана, урађен је Материјал за рани јавни увид, који је на основу Закона о планирању и изградњи, изложен јавности у периоду од 10.01.2019. до 25.01.2019. године.

У процесу одлучивања током израде Материјала за рани јавни увид и Нацрта плана била је укључена стручна јавност кроз присуство јавних предузећа и стручних органа и организација и у обухвату Плана, а сви су координисани од стране обрађивача Плана. Активности су дате у поглављу **Резултати претходних консултација са надлежним органима и организацијама у поглављу I.6.**

Стратешка процена утицаја Плана на животну средину, интегрисана је као процес у све фазе израде Плана чиме је било омогућено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде Плана (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), а са циљем спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Сходно члану 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину омогућено је учешће заинтересованих органа и организација. У току израде Извештаја о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана доставља на мишљење Извештај о стратешкој процени органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Такође, чланом 19. дефинисано је да је орган надлежан за припрему плана и програма обавезан да обезбеди учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени. Јавни увид и јавна расправа за Извештај организује се по правилу у оквиру излагања Плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проблематика заштите животне средине разматрана је у оквиру планског документа, али и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног Плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, потребно је било сагледати постојеће стање животне средине и планом предвиђене активности.

Стратешка процена утицаја Плана на животну средину интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору. На нивоу Плана, процењени су потенцијални утицаји планираних намена и ефекти на животну средину, укључена је јавност и заинтересоване институције у процес одлучивања, а приликом доношења коначне одлуке биће узети у обзир добијени резултати и укључени у Стратешку процену.

На основу вредновања планских решења процењује се да планиране намене и имплементација Плана неће импликовати неке веће неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину, а који се не могу контролисати, него ће, шта више, планска решења довести до решавања већег броја конфликтних активности у простору.

Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације и студија оправданости, посебно за објекте међународног пристаништа и планирано лучко подручје. Већи ниво детаљности, којим ће се анализирати појединачни објекти и њихови утицаји на животну средину, разматраће процене утицаја појединачних објеката на животну средину.

Кроз основе за истраживање дефинисани су сви релевантни фактори који су имали утицаја на предметни Простор, а који су се првенствено односили на важећу законску регулативу, планску документацију вишег реда и просторне затечене карактеристике подручја плана.

Анализа постојећих утицаја, показала је да се предметна просторна целина одликује значајним природним потенцијалом и великим степеном осетљивости, с обзиром да је река Дунав међународни еколошки коридор, што је послужило као важан податак у усмеравању свих даљих планираних активности на заштиту природе и животне средине.

На основу дефинисаних циљева извршен је избор индикатора заштите животне средине који су коришћени у процени утицаја.

Процена је извршена најпре за припремљена варијантна решења:

- Варијантно решење бр.1: План се не реализује;
- Варијантно решење бр.2: План се реализује.

Припремљена матрица је показала да је реализација Плана (варијанта бр. 2) у свим секторима заштите животне средине (према циљевим СПУ), уз примену мера заштите животне средине, повољније решење за одрживи развој подручја.

За процену и вредновање утицаја планских активности примењена је прилагођена европска методологија заштите животне средине, која се примењује у оцени стања и могућих утицаја при изради СПУ. Интензитет боје показује интензитет утицаја, а словне ознаке приказују додатне карактеристике утицаја.

Како би се сви потенцијални утицаји у оквиру идентификованих сектора и планираних намена, свели на минимум, односно потпуно неутралисали, стратешком проценом су прописане мере заштите животне средине које треба предвидети у планској и техничкој документацији. Како су дефинисани посебни односи развојних циљева према секторским решењима, дефинисане су и посебне мере заштите животне средине према појединачним секторима, мере заштите природних добара и биодиверзитета, мере заштите здравља становништа и друге релевантне мере за подручје обухвата Плана. Смерницама за спровођење Плана дефинисан је начин спровођења Плана, и процена утицаја планираних пројеката, које имају посебних захтева за животном средином.

Дефинисан је програм мониторинга у складу са предметним планским задацима и очекиваним утицајима.

Методологија коришћена у изради Стратешке процене је заснована на прилагођавању процене нивоу планирања и карактеристикама подручја, кроз сагледавање суштинских и стратешких утицаја.

Закључује се да је предлог предметног Плана у већој мери заснован на високом степену одрживости природних ресурса, природних добара и заштите животне средине и примени планских решења на основним принципима одрживог развоја.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

